

GLG

GG — Bled
GG — Kranj
ALPLES — Železniki
JELOVICA — Škofja Loka
LIP — Bled
ZLIT — Tržič
AERO-CELULOZA — Medvode
GRADIS-LIO — Škofja Loka

LETO VI ŠTEV. 3 1981

GLASILO SESTAVLJENE ORGANIZACIJE: ZDRUŽENO GOZDNO IN LESNO GOSPODARSTVO »GLG« BLED

»Čas je, da ta SOZD shodi...«

je med drugim dejal tov. Vinko Hafner, predsednik republiškega sveta ZS na seji Medobčinskega sveta ZS za Gorenjsko koncem oktobra. »Brez združevanja sredstev in dela«, je nadaljeval, »ni SOZD, saj je to osnovni predpogoj za funkcioniranje te organizacijske oblike združenega dela, pa tudi teh nekaj delavcev v skupnih službah SOZD, je premalo za opravljanje funkcij SOZD.

Če se vprašujemo o odgovornosti so v prvi vrsti odgovorni predsednik kolegijskega organa in direktorji DO, članic SOZD.

Te zaključne misli tov. Hafnerja na seji Medobčinskega sveta so gotovo kritične in prav je tako, saj smo v pripravah na sejo sveta menili, da o prehojeni poti, uspehih pri povezovanju gozdarstva in lesarstva ne bomo govorili, temveč se dogovorili za naloge in usmeritve delovanja SOZD »GLG« v bodoče.

Na seji Medobčinskega sveta so poleg tov. Hafnerja aktivno sodelovali člani sveta, predstavniki SOZD in članic SOZD ter gostje: tov. Emil Šuštar, član predsedstva RS ZS, tov. Zdravko Krvin, sekretar MS ZK za Gorenjsko, Slavko Osredkar, predsednik MS SZDL za Gorenjsko, Brane Mišič, sekretar Republiškega odbora sindikata gozdarstva in lesarstva ter predsedniki občinskih svetov ZS gorenjskih občin. Sejo je vodila predsednica MS ZS tov. Šulgajeva.

Na seji sveta je bila obravnavana vsa problematika znotraj SOZD, od samoupravnih organiziranosti, planiranja, uvajanja dohodkovnih odnosov, združevanje sredstev ter aktualne naloge na področju gospodarske stabilizacije. Dana je bila podpora programu nalog za utrditev SOZD.

Sprejete naloge in usmeritve, ki jih posebej v celoti objavljamo, je na konstituantni seji podprl tudi delavski svet SOZD, ki je te naloge prevzel kot svoj okvirni delovni program, obenem pa zadolžil nosilce nalog za pripravo določenih gradiv in konkretizacijo programa.

»Čas je, da ta SOZD shodi«, ponavljam besede tov. Hafnerja, zakaj po sedmih letih po sprejemu sporazuma o združitvi, pričakujejo združeni delavci in kmetje-kooperanti bolj čvrsto, konkretno in dosledno uresničitev zastavljenih ciljev združevanja. Te naloge pa zahtevajo odgovoren pristop in ravnanje, zlasti pa pripravljenost vseh subjektov za združevanje in utrjevanje SOZD »GLG«.

V nadaljevanju objavljamo v celoti sprejete naloge in usmeritve ter program nalog, sprejetih na seji DS SOZD.

S. Erzar

VSEM DELAVCEM, KMETOM KOOPERANTOM
IN BRALCEM GLASILO ŽELI MNOGO USPEHOV
IN OSEBNE SREČE V LETU 1982

UREDNIŠKI ODBOR

Naloge in usmeritve

za delovanje organizacij in organov zveze sindikatov v SOZD Zdrušeno gozdno in lesno gospodarstvo (GLG) in Medobčinskega sveta ZSS za Gorenjsko, sprejete na 11. seji Medobčinskega sveta dne 27. oktobra 1981.

V skladu s programom dela Medobčinskega sveta in medobčinskega koordinacijskega odbora za pripravo 3. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije je bila ob sodelovanju kolegijskega poslovnega organa in strokovne službe v SOZD zasnovana široka družbenopolitična aktivnost vseh organizacij in organov ZSS v SOZD »GLG«, v občinskih in Medobčinskem svetu ZSS za Gorenjsko.

Vse aktivnosti so bile zasnovane z namenom, da ocenimo uveljavljanje sistema planiranja kot podlago za uresničevanje dohodkovnih odnosov v SOZD »GLG« in v javni razpravi izoblikujemo izhodišča za še trdnejši družbeno-ekonomski položaj delavcev v tem delu združenega dela.

Na podlagi ugotovitev in ocen bomo sindikati skladno s svojo družbeno vlogo, aktivnost usmerili predvsem v naslednja področja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Naloge in usmeritve

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ocenjujemo, da samoupravna organiziranost na vseh ravneh od TOZD do SOZD ni v celoti zaključena, zato bomo sproti ocenjevali doseženo stopnjo samoupravne organiziranosti na vseh ravneh, jo dograjevali, predvsem pa spreminjali sedanje odnose, ki se kažejo v zaprtosti, s ciljem povečanja integrabilnosti znotraj SOZD.

Pri dograjevanju samoupravne organiziranosti in povečanju integrabilnosti znotraj SOZD morajo poleg družbenopolitičnih ciljev integriranja biti v ospredju ekonomski motivi povezovanja med dejavnostmi znotraj SOZD.

V procesu samoupravne organiziranosti je potrebno vključiti tudi vidik povezovanja SOZD Slovenijales in Uniles, preko katerih se opravlja pomemben del blagovno denarnih tokov, tako doma kot v tujini.

Sistem samoupravnega planiranja na vseh ravneh samoupravne organiziranosti od TOZD do SOZD mora zagotoviti uresničevanje sprejetih ciljev združevanja in notranjo trdnost ter medsebojno povezanost v »GLG«. Ob reviziji sprejetih planov razvoja bomo srednjeročno in dolgoročno opredelili skupen razvoj novih proizvodnih programov, investicijskih programov na osnovi združevanja dela in sredstev, uskladjali zmogljivosti s ciljem celovite ponudbe na tržišču, smotrne delitve dela, dolgoročne proizvodne kooperacije in skupnih usmeritev na tuja in domača tržišča.

Ves ta proces samoupravnega planiranja naj temelji na čimbolj razvitih dohodkovnih odnosih ter hkrati prispeva k nadaljnjemu razvoju dohodkovnih odnosov v SOZD GLG. V ta proces je potrebno vključiti v največji možni meri tudi TOK ter preko njega vključiti v proces samoupravnega planiranja tudi zasebni sektor.

Skladno z načelom kontinuiranega planiranja bomo sproti spremljali uresničevanje ciljev in jih po potrebi dograjevali po enotni metodologiji planiranja, ki naj jo pripravijo strokovne službe SOZD.

Glede na pomembnost SOZD GLG v okviru gorenjskega gospodarstva mora »GLG« dobiti ustrežnejše mesto v Dogovoru o skupnih temeljnih planov gorenjskih občin za obdobje 1981/85.

Uveljavljanje družbeno-ekonomskih odnosov po načelu skupnega prihodka in skupnega dohodka ostaja temeljna usmeritev sindikatov v vseh oblikah organiziranosti SOZD.

Eden od pogojev za utrditev SOZD »GLG« je združevanje dela in sredstev. V ta namen je potrebno ustanoviti posebno finančno službo ali interno banko, ki bi lahko mnogo pripomogla tudi pri usklaje-

vanju finančnih zadev znotraj SOZD ter predvsem racionalizaciji finančnega poslovanja ter tudi pri učinkovitem izvajanju samoupravno dogovorjenih planskih nalog.

Na podlagi sprejetih ciljev in usmeritev v samoupravnih splošnih aktih »GLG« se bomo prizadevali za vzpostavitev dohodkovnih odnosov med gozdarstvom ter lesno in kemično predelavo, pri čemer je potrebno vzpostaviti vse ustrezne podlage za funkcioniranje dohodkovnih odnosov, tako med TOZD znotraj DO, kakor med delovnimi organizacijami v okviru SOZD.

Pri razvoju dohodkovnih odnosov se bomo z družbenopolitično aktivnostjo prizadevali:

- za upoštevanje izhodišč, doseženih in družbeno priznanih cen končnih izdelkov

- za investicije skupnega pomena na osnovi združevanja sredstev po načelih skupnega dohodka

- za dograjevanje izvozne usmerjenosti, na osnovah specializacije in delitve dela ter na načelih skupnega deviznega prihodka

- za dograjevanje poslovnih odnosov s partnerji zunaj SOZD po načelih skupnega dohodka in skupnega prihodka

- za upoštevanje specifičnega položaja kmeta kooperaanta ter TOK in njegovo vključevanje v poslovni in dohodkovni sistem DO in SOZD

- za prevzemanje in pokrivanje rizikov med članicami SOZD ob istočasnem zagotavljanju socialne varnosti delavcev v širši rizični skupnosti sistema SOZD »GLG«.

Pri uresničevanju ciljev gospodarske stabilizacije bomo vztrajali na odgovornem uresničevanju nalog posameznika, organov in organizacij tako, da bo vsak prispeval v skladu s svojimi sposobnostmi in obveznostmi.

Pri tem bomo z družbenopolitično aktivnostjo vztrajali na nadaljnjem uresničevanju nekaterih ugodnih rezultatov gospodarskih gibanj, ob tem pa posebno pozornost namenili naslednjim področjem:

- a) Organizacijo dela, odnos do dela, že sprejete programe varčevanja v celotnem reprodukcijskem procesu ponovno aktivirati ter sproti ocenjevati in spremljati dosežene rezultate na tem področju.

- b) Ker je izvoz finalnih izdelkov ključni dejavnik razvoja, si bomo prizadevali, da kljub že doseženim izvoznim uspehom v SOZD, s skupnimi in usklajenimi izvoznimi nastopi povečamo delež izvoza v celotnem prihodu pri vseh članicah SOZD; še posebej bomo to aktivnost utrdili pri tistih OZD, ki relativno manj izvažajo kot druge ter pri tem pospeševali gospodarsko sodelovanje v maloobmejnem prometu.

- c) Sistem delitve dohodka in sredstev za osebne dohodke je potrebno sproti dograjevati in pri tem bolje vrednotiti proizvodno delo, težke delovne pogoje in ustvarjalno delo. V ta namen naj se znotraj SOZD oblikuje strokovna delovna skupina, ki bo izkušnje dobrih sistemov vrednotenja dela prenesla na druge članice in poiskala skupne rešitve za vrednotenje dela po načelih družbenega dogovora. V okviru tega se morajo izdelati skupne osnove in merila za delitev sredstev čistega dohodka in skupna merila za uveljavljanje sistema svobodne menjave dela.

- d) V sedanjih gospodarskih razmerah bomo posvetili posebno pozornost obravnavi periodičnih in zaključnih računov. Še bolj dosledno kot doslej bomo od poslovnih organov in strokovnih služb zahtevali celovito obveščenost delavcev in predvsem ugotovitev vzrokov odstopanj od začrtanih ciljev.

- e) Medobčinski svet predlaga delavskemu svetu SOZD »GLG«, da v svoj operativni program nalog vnese zadolžitev ponovnega preverjanja vseh investicijskih programov ter njihove uskladitve z investicijskimi kriteriji za prestrukturiranje gospodarstva in razpoložljivimi sredstvi.

Ocenjujemo, da bi relativno veliko število strokovnih delavcev, zaposlenih v DO »GLG« ob boljši organiziranosti in povezovanju v okviru SOZD, lahko dalo boljše rezultate. Zato naj se prouči organiziranost strokovnih služb in ustreznost razporeditve posameznih strokovnih kadrov, na vseh ravneh samoupravne organiziranosti.

Medobčinski svet in občinski sveti ZSS, koordinacijski odbor v SOZD, konference osnovnih organizacij in izvršni odbori osnovnih organizacij ZSS morajo zagotoviti, da bodo ta stališča in usmeritve postale sestavni del obravnave na zborih delavcev ob periodičnem obračunu in na občnih zbiorih osnovnih organizacij ZSS in konstitutivnih sejah konferenc in koordinacijskega odbora.

Vse osnovne organizacije morajo te zaključke skupaj z drugimi dejavniki operacionalizirati na konkretne razmere v TOZD oz. delovni skupnosti, določiti nosilce posameznih nalog in roke za izvršitev.

Zagotovili bomo, da bodo te naloge in usmeritve postale sestavni del delovanja programov dela samoupravnih organov na vseh ravneh, kakor tudi sestavni del planskih dokumentov za leto 1982.

Zagotovili bomo, da bodo vsi delavci s temi stališči in usmeritvami seznanjeni in sproti tudi o uresničevanju le-teh.

Poleg teh nalog in usmeritev sprejemamo tudi »program uresničevanja nalog za utrditev SOZD »GLG« in se bomo zavzemali za dosledno uresničitev.

Sindikati bomo skupno z drugimi dejavniki, zlasti z zvezo komunistov ob spremljanju izvajanja sprejetih nalog in usmeritev vztrajali na doslednem uveljavljanju osebne in tudi kolektivne odgovornosti. Uresničevanje teh zaključkov bo tudi merilo delovanja in opredelitev sindikata v organih za izbor kandidatov na odgovorne strokovne in politične funkcije.

Iz resolucije 1982

Ključna naloga pri oblikovanju politike ekonomske stabilizacije in poglobljanju samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov v 1982 je izboljšanje plačilno-bilančnega in devizno-bilančnega položaja.

S tem stavkom iz resolucije je jasno opredeljena prioriteta izvoza za vsa ekonomska prizadevanja, začeni od investicij, proizvodnje, porabe, prodaje, idr. Od investicij mora biti določeno vsaj polovico prihodka za izvoz. Goto- vendar pogoj za uresničevanje stabilizacijske politike. Marsikdo se spomni, da smo že davno poudarjali pomen izvoza in omejevanje uvoza tiste opreme in repromateriala, ki ga imamo ali izdelujemo sami doma. Sedaj je naloga tu, moramo jo planirati in tudi uresničiti.

Izvoz pa mora biti usmerjen na konvertibilno območje in ga je treba povečati za najmanj 6%. Pri tem ne smemo pozabiti, da bo tudi uvoz povezan z rezultati izvoza. Torej, kdor bi moral uvažati, bo moral prej izvažati!

S tako politiko moramo usklajevati tudi svojo pro-

dajno usmeritev in proizvodnjo izdelkov, ki so po kvaliteti, izgledu in ceni konkurenčni drugim, da bomo uspeli z ugodno prodajo predvsem na konvertibilnem tržišču.

Za našo dejavnost se odpirajo za tako prodajo velike možnosti, saj že sedaj izvažamo sorazmerno veliko in so še dane možnosti za povečevanje izvoza. Ne mislim tu le na izdelke. Pred očmi imamo možnosti, da bi tudi iz naše stroke prodali rezultate strokovnega dela, n. pr. kot usluge inženiringa. Tu bi združevanje v SOZD lahko odigralo pomembno vlogo! Vemo, da dežele v razvoju grade tudi lesno industrijo. Poznani so primeri, da drugi tam že sodelujejo.

Vprašanje zaposlovanja je še vedno v ospredju, posebno za proizvodnjo in prilagajanje proizvodnje za izvozno usmeritev. V splošnem bodo vsa

(Nadaljevanje na 3. strani)

Iz resolucije 1982

(Nadaljevanje z 2. strani)

gibanja v temeljnih organizacijah, od dohodka, zaposlovanja, osebnih dohodkov, idr. odvisna od uspešnosti in učinkovitosti gospodarjenja.

Sredstva za investicije se morajo znižati pri gospodarskih investicijah za 2,5 %, pri stanovanjski gradnji za 5 %, negospodarske investicije pa 25 %. Vse je upoštevano pri realnem znižanju.

Realni osebni dohodki se bodo gibal 2 % pod ravni 1981. S povečanjem produktivnosti in boljšim gospodarjenjem, kakor tudi s porastom proizvodnje, pa bi si ustvarili možnosti za odgovarjajoče povečanje sredstev za osebni dohodek. Potem bodo lahko osebni dohodki po panogah različni.

Tudi splošna in skupna poraba bosta rasli 10 % počasneje od rasti dohodka. Skratka, vsepovsod bo treba vložiti čim več smotrnega dela in znanja v proizvodnjo in bolj varčevati v celotni družbeni reprodukciji.

Z nadaljnjim poglobljanjem samoupravnega planiranja, bo nujno treba utrjevati proizvodne, tehnološke in dohodkovne odvisnosti v delovnih organizacijah in sestavljenih organizacijah. Utrjevati bo treba odgovornost pri uresničevanju samoupravnih sporazumov.

Glede na mnoge spremembe, ki jih prinaša sistem planiranja, stabilizacije ter resolucije, je potrebno v smislu kontinuiranega planiranja izpeljati postopke spreminjanja

srednjeročnih planskih dokumentov.

Z usklajenimi plani bodo organizacije združenega dela prevzele svoj delež odgovornosti za uresničevanje obveznosti za poslovanje — izvoz — uvoz — s tujino.

Poslovanje v devizno-bilančnem sistemu ureja samoupravna interesna skupnost za ekonomske odnose s tujino (SISEOT) in morajo delovne organizacije z njo tesno sodelovati. Od takega sodelovanja imamo preko našega »GLG« že vrsto koristi.

Glede cen prinaša resolucija usmeritev, da cene med decembrom 1981 in decembrom 1982 ne bi v povprečju narasle za več kot 15 %, povečano za tiste cene, ki so bile sprejete v preteklem letu, začele pa so veljati v januarju 1982. Mero-dajni usmerjevalci cenovnega področja bodo republiška skupnost za cene, komisije ter kontrola cen po inšpekciji.

Med ostale ključne naloge torej ob izvozu — spada tudi pridobivanje hrane, predvideva se 5 % povečanje količin pridelkov v družbeni proizvodnji.

V gospodarstvu pa se bodo prednostno obravnavala tudi geološka raziskovanja in za izgradnjo objektov za energijo in premogovništvo in v železniško gospodarstvo.

Zaenkrat razpolagamo z osnutkom resolucije, ki pa se bistveno gotovo ne bo spremenila. Usmeritev v izvoz in stabilizacija pa je itak osnovno vodilo tudi če pride do sprememb.

J. H.

tere je možno uvoziti reprodromaterialne, ki jih plačamo v konvertibilnih devizah. Ta kvota se razdeli med članice, ki jo potem koristijo v okviru svojih potreb. Vendar pa dodelitev kvote še ne pomeni, da bo uvoz možno realizirati, ker so večji omejitveni faktorji še pri Carinski upravi in Narodni banki pa tudi razpolaganju z devizami.

Deviz je našim članicam primanjkovalo le občasno, saj smo že za 28. 10. 1981 dosegli letni plan prilivov. Samoupravni sporazum za devizni režim pa daje tisti članici SISEOT, ki doseže letni plan prilivov pravico, da ji pripada 90 % doseženega priliva od vseh nadplanskih zneskov. Sporazum namreč obvezuje vse članice SISEOT, da morao

35 % priliva obvezno prodati banki za kritje potreb družbe in gospodarstva, za sebe pa koristijo le 65 %. Po doseženem letnem planu prilivov pa je obvezno prodati samo še 10 % priliva. Finančno to pomeni veliko.

Zato smo tudi v strokovnih službah tekoče spremljali realizacijo prilivov pri članicah in ko smo letni znesek dosegli, takoj zahtevali pri SISEOT izdajo sklepa, ki bo omogočal uveljavljati to pravico pri poslovnih bankah. To nam je uspelo in že od 31. 10. 1981 vsem članicam SOZD obračunavajo priliv v višini 90 %.

Ugotovitveni sklep samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino, se glasi:

»Potrjujemo, da je SOZD GLG Bled (mat. št. 5046122) presegel letni usklajeni plan prilivov za leto 1981 ter izpolnjuje izvoz v skladu z usklajeno dinamiko za leto 1981 oziroma dinamiko presega za 2 meseca, oziroma presega letni plan priliva v višini 388.283.000. — din.

Tako izpolnjuje pogoje po sklepih 35. seje skupščine SISEOT od dne 5. 8. 1981, št. sklepa 01-35/81-2 točka 2 in št. sklepa 01-35/81-3, da se mu prilivi obračunajo po 90 %, od 31. 10. 1981 do 31. 12. 1981.

Sklep velja za naslednje nosilce deviznih pravic:

Alpes Železniki; LIP Bled; ZLIT Tržič; GG Kranj; GG Bled.«

Jelovici je bil podoben sklep dan že pred tem. Posamezne članice so različno prispevale k temu uspehu. Nesporna ugotovitev pa je, da je za tekoč uvoz repromaterialov vseh članic SOZD in koriščenje 90 % priliva ključni prispevek dala Jelovica. Škoda je le v tem, da v to nista vključena Gradis TOZD LIO in Aero TOZD Celuloza, ki jih stati-

stika, SISEOT in NB zaradi planiranja in spremljanja ne vodijo kot SOZD »GLG«, temveč v lastnih DO. Sprememb tekom leta ni bilo mogoče izvajati, ker SISEOT ni usklajal planov izvoza 1981 po TOZD temveč po najvišji organizacijski obliki, vsi ukrepi pa so se izvajali odvisno od realizacije usklajenih planov.

Rok GAŠPERŠIČ

Izvajanje samoupravnega sporazuma o deviznem režimu za obdobje 1981–1985

V letošnjem letu smo bolj kot kdajkoli dosedaj občutili težave, ki jih ima Jugoslavija v gospodarskih odnosih s tujino. Zaradi plačilnih težav je Izvršni svet SRS sprejel 9. 9. 81 odlok, po katerem je mogoče do konca leta uvažati toliko blaga, kolikor bo to dopuščala tekoča deviznoplčilna bilanca. Da bi se to izvajalo, je bil imenovan posebni Koordinacijski odbor, katerega člani so predsednik SISEOT, predsednik Republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje, guverner NB Slovenije, predsednik Gospodarske zbornice itd. Sestava dokazuje resnost go-

spodarskega stanja. Ta KO ima nalogo, da na podlagi dosežene realizacije izvoza in uvoza, doseganju ali preseganju plana uvoza in izvoza ter v mejah plačilno-bilančnih možnosti SRS in SFRJ vsaki članici SISEOT določi mesečno kvoto, do katere lahko ta članica uvozi najnujnejše repromaterialne, ki jih mora plačati v konvertibilnih devizah. Sprejeto je bilo načelo, da se rezultati in kvote obravnavajo za OZD rangirane po najvišji organizacijski obliki, torej SOZD ipd. Tako že od septembra dalje KO naši SOZD odobri mesečno kvoto, do ka-

Tako je v oktobru in novembru tekla montaža začasnih stanovanjskih objektov v južnoitalijanskem mestu Calabritto, kamor sta Jelovica in Gradis skupaj izvozila in zmontirala 1.576 objektov ali 100.000 kv. metrov, v vrednosti 23 milijard lir.

Ocene, naloge ... kaj pa direktorji?

Bled, 12. decembra — Kar precej je bilo v zadnjem času sestankov, na raznih ravneh, na katerih smo in so obravnavali delo sozd GLG Bled. Ocene zunanjih opazovalcev so bile običajno ugodne, za mišljenje o tem pa smo povprašali tudi direktorje ali kako drugače imenovane vodje posameznih delovnih organizacij. Predvsem pa so vprašanja merila na tisto, kar je bilo ob združitvi zapisano med glavnimi cilji združitve, ostalo pa neizpolnjeno. Poudarek je bil dan predvsem delitvi dela ter združenju sredstev, do ustanovitve interne banke namreč doslej ni prišlo, ob tem pa tudi združenju posameznih funkcij oziroma služb v sozdu GLG Bled.

Pavle Tolar, predsednik kolegijskega poslovnega organa GLG Bled: »Pod isto streho smo šesto leto, do ustanovitve sozda pa je prišlo na pobudo gospodarske zbornice Slovenije in medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko. Osnova za združitev je bila posebna analiza, v kateri je bilo ugotovljeno, da ima tak sozd velike prednosti, da je oblika, ki zagotavlja družbeno najboljše rezultate. Posebno še, če so v taki združbi organizacije, ki imajo surovino in predelavo.

Dočim smo vse ostale cilje skoraj v celoti uresničili, v zadnjem času smo posebno velike uspehe dosegli pri skupnem nastopu na zunanjem trgu, česar posamezne organizacije ne bi mogle doseči, pa moram reči, da v načrtih glede delitve dela nismo v celoti uspeli. Menim, da zaradi konjunktura, ko so naše članice lahko prodale vse tisto, kar so naredile, zato niso občutili nobene nuje po neki delitvi dela.

Vsekakor pa bi bilo prestrukturiranje v sozdu potrebno, vendar zaenkrat za to tudi ni dovolj finančnih sredstev. Zato bo treba počakati na za to primernejše čase, dotlej pa dobro pripraviti programe in sodelovati v obliki kooperacij, kjer lahko dosegamo dobre rezultate.

Med cilji, ki jih nismo uresničili, je bila tudi ustanovitev interne banke. Trdim, da zato, ker so naše temeljne banke doslej imele dovolj posluha do naših članic za dajanje posojil. Zdaj seveda ni več tako, zato bo tudi več pripravljenosti za ustanovitev interne banke. Vendar pa je ob tem tudi res, da imamo sporazum o finančni službi, ki je dosegla svoj cilj glede medsebojnega pokrivanja potreb po obratnih kreditih. Prihaja do obsežnega prelivanja sredstev. Poleg tega je prišlo do precejšnjega združevanja sredstev, in sicer že večkrat, med GG in LIP Bled, zadnja pa je akcija za združevanje sredstev za novo tovarno masivnega pohištva v Trzinu, v katerem bo sodelovalo več članic. Seveda pa ne smemo pozabiti tudi na to, da v lesarskih delovnih organizacijah ni bilo nobenega odpora proti temu, da bi združevale 4,8 odstotka od prodajne vrednosti lesa za gradnjo gozdnih komunikacij.

Združevanje posameznih služb oziroma funkcij, kar pa bo moralo sloneti na dohodkovnih odnosih, v okviru sozda, pa bo odvisno od članic. Če bodo menile, da je to potrebno, bo to treba tudi uresničiti.

Stane Tonkli, Zlit Tržič:

»Teško je pravilno odgovoriti na vprašanje, kateri cilji, ki so bili postavljeni pred združevanjem, so uresničeni in kateri ne. Nedvomno je bilo narejeno marsikaj, vendar ne vse. Najprej bi omenil samoupravno povezovanje. V sozdu je osem delovnih organizacij s 36 tozdi, iz šestih občin, gozdarstvo pa se deli na družbeni in zasebni sektor. Vsak pa ima svoje interese. Že zaprtost tozdom je dokajšen vzrok, da ni mogoče uveljaviti večjega združevanja dela in sredstev in uveljavljati delitve dela po idealni zamisli o taki delitvi. Poskusi po trdnjeji povezavi se ustavljajo na že tradicionalno osvojenih programih predelovalne industrije, ki je vezana na osnovna sredstva, na svoje delovne navade in osvojena tržišča. Je pa še več drugih problemov, med drugimi tudi v gozdarstvu. Sicer pa lahko ugotovljamo, da se novozgrajene zmogljivosti članic sozda ne prekrivajo in da v svojih načrtih težijo k delitvi programov, seveda do ekonomsko upravičene meje. Zato smatram, da je bilo na tem področju vendar narejeno tisto, kar je bilo v danih možnostih objektivno dano.

Lesarji in gozdarji smo našli skupni jezik tudi pri razdelitvi surovine, dosegli uspehe pri povezanem planiranju, eden izmed trdih orehov, ki ne bo tako kmalu strtl, pa ostajajo dohodkovni odnosi. Ob pomanjkanju lesne mase je povpraševanje tisto, ki dviga ceno hlodovini. Težke delovne razmere in omejitve lesne mase ne dovoljujejo gozdarjem, da bi razširili svojo proizvodnjo, zato večje uspehe lahko dosegajo le prek višje cene. Le-to pa lahko dosega predelovalna industrija in papirništvo z »osvajanjem« novih proizvodov, katerih dobrih del je namenjen izvozu, ki pa nam v mednarodni delitvi dela na priznava vseh pri nas nastalih stroškov. Tudi kupna moč na domačem trgu pada zato akumulativnost pada, kar se ne pokriva s potrebami goz-

darstva, to pa pogojuje dokaj skromne uspehe pri uvajanju dohodkovnih odnosov.

Menim, da smo glede združevanja sredstev, zlasti za gozdarstvo, naredili veliko. Združili smo tudi nekaj sredstev za izgradnjo in nakup nekaterih trgovskih lokalov. Vendar pa bi to združevanje težko imenoval kaj drugega kot posojilni odnos. Do danes še nismo zgradili objekta, v katerega bi vložile denar vse članice. To pa gotovo ni prav, saj bi ob dokajšnji finančni moči velikokrat lahko izločili bančne usluge in bi ob pametnem prelivanju sredstev lahko krili večji del svojih potreb. Interna banka bi nam bila potrebna, sedaj pa se poslužujemo finančne službe, ki nam prinaša občasno korist, vendar še vedno denar, ki ga imamo, ob precejšnjem pomanjkanju finančnih sredstev, kroži prepočasi.

Na vprašanje, kakšne skupne službe, majhne kot so ali združiti svojo pamet in organizirati močno ekipo, bi odvrnil: učinkovite, prilagojene našim potrebam, brez nepotrebne birokracije. Velike pa takrat, kadar bomo sposobni organizirati skupno nabavo in prodajo, to pa bo verjetno takrat, kadar bomo zreli, da sozd zamenjamo z delovno organizacijo.

Franc Bajt, LIP Bled:

»Naš sozd je nastal iz samih suverenih delovnih organizacij, kar je občutiti velikokrat kot hibo še danes. Nima operativnih, bolj posvetovalno, usklajevalno funkcijo. Že večkrat sem dejal, da bi moral sozd delovati bolj operativno, iz tega pa bi se morali roditi trdni zaključki, sporazumi, ki zaradi takega poteka ne bi ostajali samo na papirju.

Moram reči, da nismo uresničili ciljev glede delitve programov, prav tako pa ne tudi nekaterih drugih, za to pa smo odgovorne vse članice. K temu je dosti prispevala velika konjunktura v preteklem obdobju, saj je s tem, da je vsak lahko prodal vse po ceni, ki jo je določil, to stanje podpirala. Vendar pa so zdaj nastopili časi treznitve ter tako tudi drugačnega razmišljanja o delitvi dela.

Glede interne banke bi dejal, da je bil prav LIP pobudnik, naj bi organizirali finančno službo, da bi združevali določena sredstva v okviru sozda. Vendar nihče ne želi združevati denarja, ne da bi vedel za kaj. Treba pa je najti nek skupen interes. Doslej takega programa, projekta, ni bilo. Sicer pa je v zadnjih letih prišlo do močnega združevanja sredstev med blejskim gozdnim gospodarstvom in nami, delno tudi z Alplesom, povezano rešujemo težave z likvidnimi sredstvi, gradnjo gozdnih komunikacij.

Skupne službe v delovni organizaciji, tozdu ali sozdu so v principu servis za pripravo, prodajo ter obračun proizvodnje, zato morajo biti tej proizvodnji, problemom, čim-

bliže. Ker smo si precej daleč vsaksebi, je dvomljivo, če bi bilo to ekonomsko opravičljivo. Ustvarjati neko supernadgradnjo ne kaže.

Cveto Čuk, Gozdno gospodarstvo Bled: »Za gozdarje so bili ob združitvi pomembni trije cilji. Da surovino pravilno in racionalno usmerimo v predelavo na Gorenjskem, da pride do združevanja sredstev za gradnjo gozdnih cest ter da bi surovino čimbolj racionalno predelovali v končne proizvode, s kakršnimi bi les res kar najbolje ovrednotili.

Prvi in drugi cilj smo uresničili, tretjega pa po mnenju gozdarjev, lesarji uresničujemo prepočasi. Gotovo pa ne le zaradi subjektivnih, temveč tudi zaradi objektivnih težav, o čemer pa jaz lahko le težko sodim. Najbrž je prehod na novo proizvodnjo težak, vendar bi se morala lesna industrija le bolj sporazumeti, kaj bo delala. Svojstva našega lesa sedaj niso dovolj izkoriščena.

Do interne banke najbrž ni prišlo zato, ker smo si tako oddaljeni, čeprav so skupni interesi bili. Vendar je do združevanja sredstev prihajalo tudi brez interne banke. Mi še posebno dobro sodelujemo s sosedji, z Lipom. Sicer pa do večjega združevanja, na primer vseh članic, ne bo prišlo, če ne bodo v nekem programu, objektu, imele te članice neposrednega interesa, če ne neposredno, pa vsaj posredno korist. Nismo pa za pavšalno, anonimno združevanje, ne da bi vedeli, čemu.

Glede združevanja posameznih služb pa moram reči, da si v taki obliki zelo težko predstavljam na primer operativno finančno službo, ker smo vezani na žiro račune po tozdi, na toliko temeljnih bank in podobno. Vprašanje je seveda, kakšno vsebino bi dali tej službi.

Leopold Ilovár, Jelovica

Škofja Loka: »Lahko trdimo, da smo uresničili večino ciljev, ki smo si jih začrtali ob združitvi. O tem pričajo tudi rezultati, ki smo jih dosegli v sozdu, pri čemer ne bi smeli pozabiti, da vsa leta nobena delovna organizacija ni imela izgube.

Med cilji, ki jih nismo dosegli, bi najprej omenil preskrbo s surovinami, konkretno Jelovico, ki pri sedanjem programu potrebuje 40.000 kub. metrov žaganega lesa, smreke, jelke, na leto, da pa ima od GG Kranj in iz drugih virov ožjega gravitacijskega območja zagotovljenih 20.000 kub. metrov, kar pomeni, da nam na leto ostane »nepokritih« 20.000 kub. metrov žaganega lesa. Ob tem se še vedno dogaja, da veliko hlodovine in tudi žaganega lesa uide s tega območja po raznih črnih kanalih.

Naslednji cilj je bila delitev dela med članicami, pri čemer mislim predvsem na proizvodnjo oken in vrat. Še zmeraj pa je tako, da Lip dela pretežno vrata, ki surovinsko niso zahtevna, ima pa lesa v zadostnih količinah, Jelovica, ki

nima dovolj žaganega lesa, ne zadostnih količin ne ustrezne kakovosti, pa surovinsko izredno zahtevna okna.

V vseh letih v sozdu na tem področju ni prišlo do pomembnejših premikov. Lip je dobavljal za prodajo Jelovičine lastne prodajne mreže vrata le v manjših količinah, ostala pa si je morala zagotoviti drugje, zlasti v drugih republikah. Zato smo se odločili, da bomo v tem petletnem obdobju povečali lastno proizvodnjo vrat, za kar bo potrebna rekonstrukcija oziroma modernizacija sedanjih proizvodnih zmogljivosti. Tako bo zaustavljeno naše povečanje potreb po žaganem lesu ter zagotovljena kompletna ponudba. Po Jugoslaviji imamo 16 poslovalnic.

Med pomembnimi rezultati bi omenil izvoz. Članice sozda so bile že lani, zlasti pa letos, tako pa bo tudi drugo leto, pomembne izvoznice. V izvozne posle, ki smo jih letos mi opravili skupaj z Gradisom, pa so se v obliki kooperacije uspešno vključile tudi nekatere druge članice sozda. Možnosti za kooperacijo bomo morali v prihodnje še bolje izkoristiti. Sicer pa bi bil naš izvoz lahko še večji, če bi imela Jelovica dovolj surovin iz domačih virov, s čimer bi odpadel tudi njen uvoz žaganega lesa.

Do organizacije interne banke ni prišlo, ker članice niso imele programov, ki bi jih medsebojno usklajevale ter se na podlagi zahtevnosti ter ob upoštevanju družbenih in ekonomskih kriterijev, odločale za prednostni vrstni red za njihovo uresničitev. Doslej se je vsaka članica opirala predvsem na lastne vire sredstev. Organizacija interne banke bi zahtevala tudi nekatere organizacijske spremembe in ustrezno kadrovske zasedbo. Gotovo pa bo glede združevanja sredstev že kmalu prišlo do večjih pozitivnih premikov, prvi primer za to pa naj bi bila nova naložba v tržiškem Zlitu.

Miloš Martinovič, Gozdno gospodarstvo Kranj: »Tisto, kar je zadevalo gozdarje, delitev surovine in njen odliv z našega območja, smo dosegli. Dosegli bomo letošnji plan 82.000 kub. metrov hlobovine, pri tem pa smo uspeli v prizadevanjih, da bi bilo od-tujenega čimmanj lesa.

Glede delitve dela smo tudi gozdarji zadolženi, naj bi obe gozdni gospodarstvi našli stične točke v našem poslovanju, o lesarjih, o drugih, pa ne morem govoriti. Seveda je tudi v našem interesu, da bi izdelovala čimveč vrednejših izdelkov, ki prinašajo več dohodka, čeprav v dohodkovnem smislu glede tega še nismo povezani. Sicer pa, če ne bi imela dobrih programov, s svojimi cenami ne bi mogla pokrivati vseh stroškov.

Interne banke nismo ustanovili zaradi različnih interesov. Če bi našli pravi program bi to prišlo samo od sebe. Je pa to nujnost. Letos se

je to že pokazalo kot slabost. Pri prošnjah za posojila za naložbe, je prvo vprašanje vse-povsod, koliko sredstev združujemo znotraj sozda.

Sicer pa je bilo združevanja sredstev kar precej. Zadnje za tovarno masivnega pohištva v Tržiču, ki bo povečala izvoz. Pri tej naložbi bomo sodelovali tudi mi.

Prav nobenih težav ni bilo tedaj, ko smo se dogovarjali naj bi lesarji povečali svoj prispevek za gradnjo gozdnih cest na 4,8 odstotka od prodajne vrednosti lesa. Še nedokončani pa so pogovori v območju za združevanje sredstev za razširjeno gozdno-biološko reprodukcijo, ko naj bi dodatne tri odstotke od prodajne cene namenili izključno za melioracije in izvedbo zaostalih redčenj, kjer prihaja do večjih stroškov.

Menim, da bi morali v tem petletnem obdobju glede organizacije skupnih služb narediti korak naprej, posebno še, ker sozdi kot organizacijske enote dobivajo pomembno vlogo v gospodarstvu. Na vsak način bi morali v sozdu dobiti več vpliva na področju združevanja sredstev, to pa je povezano z novo organizacijo.

Vse, kar bomo ustanovili, če bomo kdaj, pa bomo morali tudi spoštovati, sicer ne bomo dosegli ničesar, ter opredeliti tudi odgovornost posameznikov in služb.

Anton Demšar, LIO - Gradis Škofja Loka: »Čeprav vsi tega ne trdijo, moram reči, da smo mi zadovoljni glede preskrbe s surovino. Več s tega območja ne moremo dobiti.

Glede delitve dela smo se že pred leti odpovedali izdelavi standardnih embalažnih izdelkov, ki jih zdaj izdelujejo v Tržiču, drugo, v čemer smo se bili dolžni prilagajati in sicer Jelovici, pa je bil program montažne gradnje stanovanj in provizorijev. V tem smo prav letos dosegli izredne rezultate, ki se odražajo tudi v izvozu, kjer smo dosegli velike finančne učinke. Prej smo vsi delali vse, zdaj pa oba skupaj eno hišo. Samo delitev smo izpeljali tako, da vsak dela tisto, za kar je najboljše opremljen in usposobljen. S tem se ni dvignila samo produktivnost, temveč so se tudi stroški zmanjšali. Večje rezultate dosegamo tudi pri montaži. Ko smo šli na zunanji trg, smo postavili tako zahtevne norme, da smo se jih vsi bali. Presegli pa smo jih za 50 odstotkov.

Do interne banke najbrž ni prišlo, ker smo nekateri vezani že na drugih straneh, kot na primer mi v okviru celotnega Gradisa. Najbrž za to tudi ni bilo pravih potreb. Vse pa je seveda odvisno od primernosti programov.

Menim, da so sedanje skupne službe času in sedanji funkciji kar primerne. Sozdi so marsikje kamen spotikanja, naš sozd pa to ni.

Slavko Zule, Aero Medvode: »V sozdu smo dosegli precejšnje uspehe glede sodelovanja, usklajevanja. Mi smo v njem našli tisto, kar smo upali, skoraj v celoti. Naš interes je bil dobiti tisti les, ki ni primeren za drugo predelavo kot za celulozo, na tem pa je grajen tudi naš prihodnji razvoj. Zato nam članstvo v sozdu veliko pomeni.

Mi smo drugačni od drugih, zato nam ni bilo treba v okviru sozda razmišljati o delitvi dela. Kako je bilo to opravljeno med lesarji, bi težko sodil. Je pa prihajalo do problemov, kresanja raznih mnenj in programov, kjer se ni prišlo do končnega razčiščenja. Zdi pa se mi, da bi bil brez sozda položaj mnogo slabši. Že to, da vsi sedemo za isto mizo, veliko pomeni.

Do interne banke najbrž ni prišlo, ker smo si tako različni, vezani na različnih ravneh. Mi smo na primer v okviru Aera člani Jugobanke, ostale članice pa Ljubljanske banke. Zato je težko najti neko skupno obliko povezovanja. Precejšnja razlika pa je ustanovljati tako banko v delovni organizaciji ali v sozdu, ki ni tako čvrsta oblika povezova-

nja, ki ni tako dohodkovno povezan in so tudi riziki precej ločeni.

Sicer pa se je pokazalo, da je znotraj sozda precej pripravljeno za združevanje sredstev, ne samo za odpiranje gozdov. Mi jih združujemo tudi za druge surovine, na osnovi združevanja predvsem v Aero je bila zgrajena tudi naša tovarna papirja, na tej osnovi pa pripravljamo tudi program za postavitve novega papirnega stroja.

Menim, da bi določene funkcije v okviru sozda lahko združevali, saj je veliko takih stvari, ki bi jih lahko bolje reševali skupno. Sedanja oblika organiziranosti je za to najbrž prešibka. Mi smo močno vezani na Aero in Jugobanko, zato bi se v to bolj težko vključevali v večji meri. Glede finančne funkcije pa mislim, da jo bo zelo težko močno povečati in razviti, dokler ne bodo vse članice v sozdu dohodkovno bolj povezane, dokler riziko ne bo bolj skupen, porazdeljen.

Pripis: V našem zapisu žal ni besed direktorja Alplesa iz Železnikov tovariša Demšarja.

V. Fele

Aeroceluloza Medvode

Poročilo o inovacijski dejavnosti

Po skromnih začetkih inovacijske dejavnosti (številčno malo inovacij) v letih 1977, 1978 in 1979, ko sta bila na leto samo po 2 inovacijska predloga, se je leta 1980 »odprlo« in je bilo predloženih 6 inovacijskih predlogov, v letu 1981 pa je do sedaj že 12 inovacijskih predlogov. Ko govorimo o skromnih začetkih v preteklih letih, pa moramo poudariti, da je bil eden izmed inovacijskih predlogov izum. »Priprava dispergatorja za naftne izlake«, ki je bil realiziran v oddelku, kjer predelujemo odpadno lužino in prinaša TOZD izredne finančne rezultate.

V letu 1980 so torej inovatorji v TOZD Medvode prijavili 6 inovacijskih predlogov. Od tega je bilo 5 predlogov ocenjenih pozitivno in za njih izplačana ustrezna nadomestila. 6 inovacijskih predlogov je prijavilo 12 avtorjev, 5 pozitivno ocenjenih predlogov pa je prijavilo 8 avtorjev. Kvalifikacijska struktura inovator-

jev je naslednja: 1 višješolska izobrazba in 7 srednješolska izobrazba.

Časovni potek ocenjevanja je bil od prijave do sklepa minimalno 79 dni in maksimalno 198 dni, v poprečju pa 140 dni. Čista gospodarska korist predlogov v letu 1980 je en milijon 135.197,70 din, inovatorjem pa so bila izplačana nadomestila in akontacije v znesku 58 tisoč 882,75 din, kar predstavlja 5,2 % čiste gospodarske koristi, ki jo te inovacije prinašajo.

V letu 1980 je komisija za inovacije obravnavala tudi vlogo ing. Suša Ljudmle za dodelitev nagrade v zvezi s prijavo raziskovalne naloge na Raziskovalni skupnosti Slovenije. Komisija je ugotovila, da je potrebno raziskovalno dejavnost v TOZD podpirati in je predlagala DS TOZD, da dodeli ing. Suša Ljudmli posebno nagrado v zvezi z raziskovalnim delom na novih produktih zanimivih za TOZD.

Darko Cafuta

Skladišča celuloznega lesa so letos v tovarni celuloze bolj polna

Uvoz in izvoz lesa v letu 1981, ocena za leto 1982

Izvoz lesa in izdelkov iz lesa se je v tem letu odvijal pod neugodnimi pogoji, zaradi padca konjunktura na svetovnem tržišču lesa in istočasno slabjenja naše konkurenčne sposobnosti v izvozu. Na zmanjšano povpraševanje po proizvodih lesne industrije je predvsem vplivala rast cen nafte in s tem upadanje gospodarske aktivnosti v mnogih državah in pa varčevalnimi ukrepi, ki so jih vlade sprejemale, da bi si

zmanjšale inflacijo, kar se je posebno odrazilo v padcu stanovanjske gradnje.

Na zmanjšanje izvoza so vplivali tudi domači faktorji. Pomanjkanje lesa doma in rast cen. Tako je letos padel izvoz nekaterih vrst žaganega lesa in lesnih plošč kar za 40 %. Izvoz gozdnih sortimentov bo v letošnjem letu tudi nekoliko manjši, izvažala pa se je predvsem hlodovina bukve III. klase, topola, jesen in hrast. Izvoz ostalih sortimentov je bil tudi močno omejen, ker so defici-

tarni tako na domačem in tujem tržišču in je doma tudi z uvozom primanjkljaj težko nadoknaditi (priloga!).

V letu 1982 se predvideva delno oživiljanje na tržišču lesa, oz. prišlo naj bi do povečanja ponudbe in povpraševanja večjega števila proizvodov lesne industrije, ampak še vedno znatno pod nivojem leta 1980.

Z maksimalnimi naporami združenega dela in družbeno podporo naj bi bil plan izvoza gozdnih sortimentov v letu

1982 v vrednosti 42,1 mio dol. (1980 – 63,9 mio dol. real.) in uvoza gozdnih sortimentov 155 mio dol. Lesna industrija naj bi izvozila za 948,9 mio dolarjev, uvozila pa za 128 mio dolarjev. Celuloza in papirna industrija naj bi izvozila za 234 mio dolarjev in uvozila za 259,4 mio dolarjev. Skupno bi bila vrednost izvoza torej 1.224,8 mio dolarjev in uvoza 542,2 mio dolarjev in bi bil uvoz pokrit s 44,3 % izvoza, v letu 1981 pa je bil uvoz pokrit s 47,7 % mio dolarjev.

Potemtakem sklepamo, da nam ta prognoza, ki jo je na osnovi gospodarskih tokov in usmeritev podalo Splošno združenje v Beogradu, upravičeno nalaga obveznost, da nadaljujemo z naporimi, ki jih in jih bomo vlagali v realizacijo naših planov v letu 1982.

(000 din, 1 dol. = 27,30 din)

SFRJ - IZVOZ							SFRJ - UVOZ			
I. - IX. 1980			I. - IX. 1981			Indeks	I. - IX. 1981			Indeks 80=100
Količ.	Vrednost		Količ.	Vrednost	Kol.	Vred.	Količ.	Vrednost	Kol.	Vred.
žag. les igl.	m ³ 176.842	1,026.339	85.741	467.289	48,5	45,5	198.073	1,187.704	150,7	191,1
žag. les bukve	m ³ 477.498	3,298.044	304.872	2,229.815	63,8	67,6	-	-	-	-
žag. les hrasta	m ³ 247.625	1,697.285	108.839	1,556.324	43,9	91,7	-	-	-	-
žag. les ostali	m ³ 60.704	503.034	43.070	406.366	70,9	80,8	-	-	-	-
rezan les skupaj	m ³ 962.670	6,524.702	542.522	4,659.794	56,3	71,4	205.712	1,298.806	139,7	151,4
furnir in plošče	m ³ 118.302	1,647.534	91.100	1,407.414	77,0	85,4	24.115	656.734	116,7	122,6
pohištvo skupaj	m ³ 88.461	5,499.950	-	7,783.139	-	141,5	668	42.170	46,9	55,2
žag. hlod. list.	m ³ 270.000	783.546	161.016	522.189	59,6	70,7	-	-	-	-
žag. hlod. igl.	m ³ 1.592	13.129	1.422	11.944	89,3	90,9	689.060	1,239.359	102	134
celulozni les	m ³ 208.683	333.853	159.158	266.416	76,2	79,9	-	-	-	-
drva	m ³ 219.502	323.369	61.720	86.643	28,1	26,8	16.191	9.835	68,6	81,6
skupaj gozd. sort.	-	1,429.748	-	914.824	-	63,9	-	2,903.190	-	125

Rok Gašperšič

Sejem pohištva v Beogradu (16. 11. do 21. 11.)

Skupni nastopi članic SOZD pred javnostjo, so ena izmed permanentnih nalog in tudi usmeritev, ki pa jo še vedno premalo izvajamo. Ena izmed atraktivnih možnosti je nastop na komercialnih sejmih v ožji ali širši regiji in celo v tujini.

Gospodarska zbornica Slovenije je v začetku poletja pozivala, da naj SOZD nastopi s skupno razstavo članic na lesnem sejmu v Celovcu. Glede na kratek rok, omejene finančne možnosti, a največ iz razloga, da članice SOZD večinoma izvažajo svoje izdelke preko Slovenijales ali Lesnine, do realizacije tega nastopa ni prišlo. Kljub temu pa je bil na sejmu v Celovcu za nas dosežen pozitivni premik, ker je v Jugoslovanskem paviljonu nastopala lesna industrija, ki sta jo predstavila Lesnina in Slovenijales in kjer so bili raz-

stavljeni izdelki naših članic. Ob razpravah za ta sejem pa se je porodila zamisel, da naj SOZD nastopi na pohištvenem sejmu v Beogradu. Koordinacijski odbor za tržišče je pripravil usmeritve za skupni nastop, s katerim naj bi članice dosegle:

- predstavitev SOZD kot reproceloto in kot take možnosti in prednosti v nadaljnjem razvoju in doseganju poslovnih uspehov,
- predstaviti proizvodni program članic,
- predstaviti usmerjenost v izvoz,
- predstaviti visok nivo gospodarjenja z gozdovi, ipd.

Kolegijski poslovodni organ je pobudo in cilje podprl. Pri konkretiziranju zamisli je veliko pripomogel Alples, ki je ponudil in tudi prevzel tehnično izvedbo razstave. Delovna skupina, sestavljena iz strokovnih sodelavcev članic, se je sestala večkrat.

Projekt, ki je bil končno realiziran na sejmišču kot skupni razstavi prostor članic SOZD, pa ni v celoti realiziral prvotno zastavljenih ciljev.

Prvotna zamisel je, da je težišče razstave v izdelkih, ki jih bodo predstavili Alples LIP in ZLIT, vendar pa bi obiskovalcem prikazali tudi vso ostalo

dejavnost v SOZD. Zaradi pomanjkanja prostora, se je dejavnost SOZD prikazala samo s par panoji, dočim so LIP, Alples in ZLIT svoj program razstavili več ali manj tako, kot so si zamislili. Paviljon je bil urejen in opremljen tako, da je vzbujal pri obiskovalcih veliko zanimanja. Ne nazad-

Skupen nastop na sejmu pohištva v Beogradu, v ospredju Alplesov in Zlitov program

nje, se je to izkazalo tudi pri končnem ocenjevanju poslovnosti razstave.

Vendar pa so bile tudi napake in pomanjkljivosti. Nastopali smo v dvorani Slovenijalesa, ki je preplaval dvorano s svojimi simboli in z zunanjo opremo halo tako uniformiral, da je naša samostojnost zbledela. Marsikaj bi se tik pred otvoritvijo ali pa tudi med trajanjem sejma s posredovanjem propagandistov lahko dopolnilo oz. korigiralo.

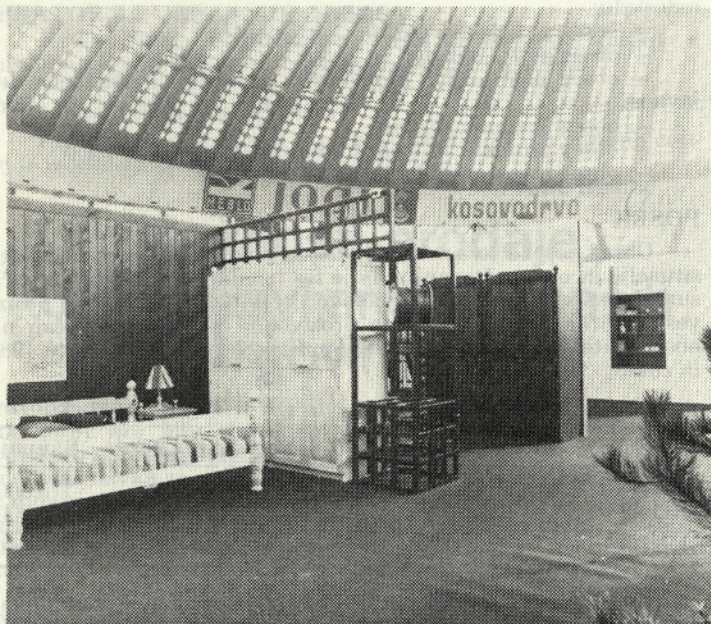
Kljub tem napakam pa naši razstavljalci ocenjujejo nastop kot poslovno uspešen.

Tov. Tonkli, direktor ZLIT je povedal, da so na sejmu s tujimi kupci sklenili pogodbe za izvoz masivnega pohištva za leto 1982; za preostale količine masivnega pohištva pa imajo zagotovljen plasma na domačem trgu. Na tem sejmu so tudi sklenili pogodbe, ki jim že zagotavljajo prodajo 50% proizvodnje oblazinjenega pohištva. Skupni nastop SOZD na sejmu je bil uspešen, pozitivno je to, da se je SOZD pokazal kot organizirana grupa. Oblikovno pa SOZD ni bil primerno poudarjen. Tudi unaprej želimo skupno nastopati, vendar res kot SOZD, z več propagande in večjim zanosom. Za SOZD je skupni propagandni material potrebno še razviti. Tudi drugo leto ni nujno, da nastopamo v svoji hali, ker ocenjujemo, da je nastop v sklopu velike trgov-

delovanje na sejmu v okviru SOZD, a naj bo vsak partner enako močno poudarjen. Točne ocene o poslovnem uspehu še nimajo, vendar so prvi vtisi ugodni.

Tov. Čadež, dir. TOZD Promet blaga v Alpesu je z nastopom SOZD in Alpeša v Beogradu zadovoljen. Alpeš prav Beograjskemu sejmu daje največji poudarek. Ta sejem izkoristi tudi za razgovore vseh alpesovih komercialnih predstavnikov, direktorjev TOZD, ipd. Delo na sejmu je bilo intenzivno in dinamično. Podpisali so že nekaj sporazumov, ki zagotavljajo prodajo v letu 1982, saj so samo z Novim Domom v Beogradu podpisali sporazum, ki jim zagotavlja plasma v vrednosti 175 mio din.

V bodoče bo pa moral biti SOZD nastop še boljši, brez napak, ki smo jih ugotovili sedaj. SOZD naj nastopi bolj široko, pogumno in prodorno. Od skupnega nastopa v istem paviljonu imamo vsi lahko samo korist, čeprav se mogoče tega dosti še ne zavedamo. Ostali razstavljalci na sejmu niso pokazali nič kaj posebnega, novega, je pa konkurenca v poslovnem svetu huda in močna. Temu se pridružujejo še neenaki pogoji, npr. potrošniški krediti, za katere Alpeš daje lastni kapital, v drugih republikah pa to pokrivajo banke.

Prikaz Lipovega masivnega pohištva na beograjskem sejmu

ske hiše lahko poslovno bolj uspešen. Obisk na sejmu je bil manjši kot druga leta, vendar bolj intenziven.

Tov. Pavluša, vodja prodaje LIP ni bil zadovoljen z možnostmi razstave njihovih proizvodov, paviljon bi moral biti večji. Res je, da je LIP svojo površino povečal zadnji trenutek in je bilo potrebno projekt razstave naknadno temu prilagajati. LIP je za so-

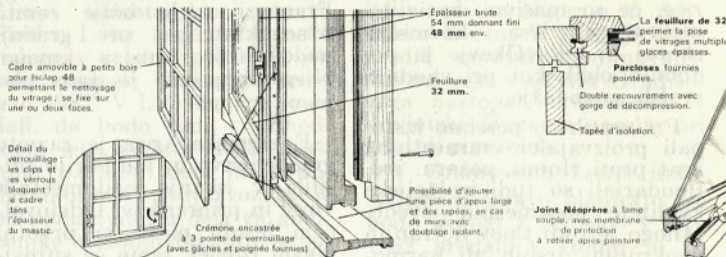
Ostalo dejavnost SOZD, to je gozdarstvo, celulozo in poslovno uspešnost SOZD ter organiziranost, smo prikazali na panojih. Izkušnje, ki smo si jih s tem skupnim nastopom pridobili, nam bodo v pomoč, ko bomo pripravili nove skupne nastope v naslednjem letu. Ti nastopi naj bi tudi pospešili poslovno sodelovanje med članicami SOZD, ker možnosti, ki jih imamo, še premalo izkoriščamo.

Rok Gašperšič

BATIMAT '81

V preglednici sejmov in razstav v letu 1981, ki jo je objavil Gospodarski vestnik, je Batimat opisan kot mednarodna razstava gradbenega materiala, gradbenih del in notranje opreme, ki je v Parizu v času od 13. 11. do 22. 11. 1981.

Iz teh skopih podatkov bi sklepali, da je ta sejem za gradbenike, pa v resnici ni čisto tako. To je sejem, ki se ga udeležujejo gradbeniki, izdelovalci gradbenih strojev, opreme in materialov, projektanti, sociologi, itd., pa tudi izdelovalci strojev za izdelavo teh izdelkov, med njimi tudi vsi poznani nemški in italijanski proizvajalci opreme in strojev za lesno industrijo.

Prvi Batimat je bil 1959. leta s 463 razstavljalci na 25.000 kv. m, letošnji pa je 13. po vrsti s 3.300 razstavljalci iz 33 držav na 235.000 kv. m. Letošnji sejem si je ogledalo okrog 400.000 obiskovalcev. Časa za ogled sejma sem imel dva dni. Glede na obseg sejma, si predhodno dobro načrtno vrstni red ogleda. Izpustil sem ozko gradbeniško področje. Z ogledom sem začel v paviljonu 3., kjer so bili zbrani razstavljalci, ki delajo za gradbeništvo iz lesa, plošč, ipd.

Takoj pri vходу v dvorano je bil paviljon SOCIÉTÉ INDUSTRIELLE FORESTIÈRE (kot naše Poslovno združenje »LES«), kjer si dobil vse informacije o razstavi, razstavljalcih, izdelkih in novostih na njihovem področju. Vse to je tudi zbrano v posebni številki njihove revije LE BOIS NATIONAL, ki je bila izdana prav za Batimat in obsega 160 strani. Že samo površno prelistavanje te priročne o pestrosti ponudbe izdelkov, strojev, orodij, pripomočkov, sekundarnih materialov, o firmah, itd.

Večji del dvorane so zasedli izdelovalci stavbnega pohištva, senčil, okovja, oblog, stekla, montažnih objektov, ipd. Paviljoni so bili lepo urejeni. Razstavljalci so dajali poudarek na kvaliteto, oblikovanje, energetske prihranke, varnost in trajnost. Večina oken je bilo vezanih, iz eksotičnih lesov, zastekljenih z enojnim ali izolacijskim steklom, dvojnim in trojnim. Izstopala so tudi okna, izdelana iz hrastovine. Okna so predvsem standardne pravokotne oblike, dosti pa tudi ovalne, posebno tiste iz hrastovine. Veliko izdelovalcev v krilo vdeluje leseno rešetko, fine izdelave, ali pa je rešetka na zunanji strani okna pritrje-

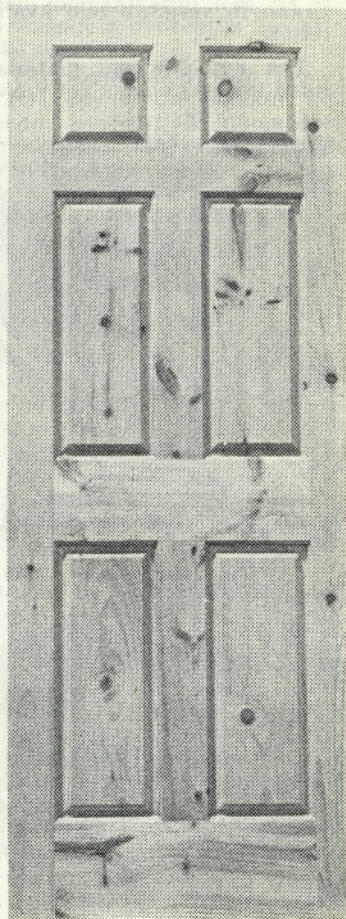
na s finim okovjem, ki omogoča snemanje pri čiščenju (glej sliko 1.). Izdelava je izredno kvalitetna.

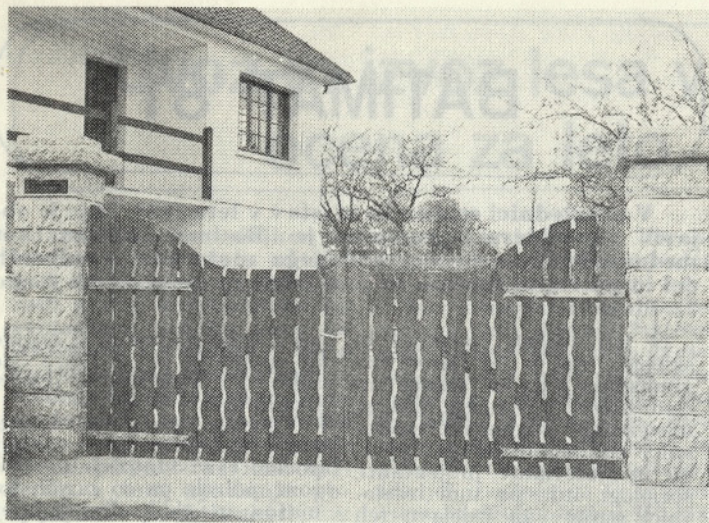
Vhodna vrata so bogate, drage izdelave, ki jo skušajo poceniti s standardnim okvirom, polnila pa so raznih formatov in oblik. Prevladujejo rdeči lesovi in hrast. Izdelava je masivna, s kvalitetno površinsko obdelavo. Okovje je lično in fino.

Garažna vrata niso tako bogate izdelave kot vhodna, mnogokrat že cenena. Pač pa prevladujejo dvizna ali harmonika vrata, ki se nagubajo ali pa zapeljejo ob steni garaže na posebnem okovju.

Tudi pri notranjih vratih prevladujejo bogatejše izdelave. Gladkih, enostavnih vrat skoraj ni. Precej razstavljalcev je prikazovalo masivna krila

(Nadaljevanje na 8. strani)

»na table« iz smreke, bora in duglasije. Podboji so večinoma montažni iz furnirane iverice, če so masivni, so iz lameliranega lesa, kovinskih skoraj ni bilo. Okovje je podobnih oblik kot pri vhodnih vratih, samo lažje.

Pri vratih so posebno izstopali proizvajalci »varnostnih« vrat proti vlom, požaru, ipd. Poudarjali so tudi izolacijske kvalitete posameznih izvedb. Mnogo je tudi tipov notranjih dvokrilnih, drsnih ali harmonika vrat.

V isti dvorani je bilo veliko razstavljalcev stopnic, vrtnih in dvoriščnih vrat, vrtnih ograj in balkonskih ograj. Glede na veliko število razstavljalcev in pestro izbiro teh izdelkov, moremo sklepati, da je stil individualnih graditeljev in arhitektov v Franciji različen od našega. Ograje in vrata so iz eksotičnega lesa ali hrsta, površinsko obdelana s prozornimi, manj pa barvnimi premazi. Okovje je standardizirano in verjetno zelo kvalitetno.

Les kot gradbeni material nima takega pomena kot v Av-

striji in nekoliko drugačnega kot pri nas. Po izdelkih in namenih uporabe sodimo, da ga Francozi znajo bolje ceniti. Mnogokrat ga pri gradnji nadomestijo tudi s kovino. Njegovi uporabi je dana plemenita vloga.

Energetska kriza je razvito gradbeništvo in industrijo prisilila v iskanje nadomestnih virov in prihrankov. Izdelovalcem lesnih plošč je prvotni glavni izdelek samo še surovina. Plošče so oplemenitene na eni strani z estetsko oblogo ali vtiski, na drugi strani po potrebi z izolacijo. Vse to se montira v fabricirane montažne stene, krila, notranje in zunanje obloge. Izbira senčil, ki jih razstavljajo, je raznovrstna. V raznih izvedbah so prikazana lesena, kovinska ali PVC polkna, PVC ali kovinske rolete in žaluzije, ipd. Omarice so standardne, izolirane, z motorjem ali brez.

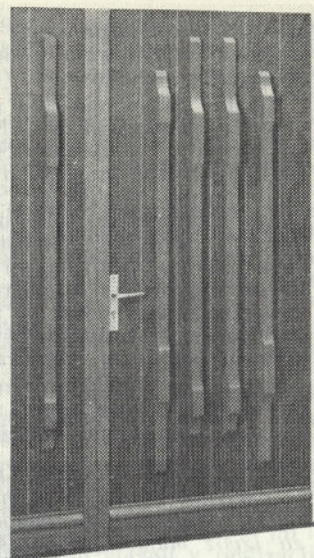
Specializirani prikazi so se tako vrstili iz dvorane v dvorano. Posebej so nastopali izdelovalci in uporabniki keramike, naravnega in umetnega

kamna, pečarji, izdelovalci kaminov in dimnih odvodov, električarji, vodo- in termoinstalaterji, pleskarji, itd., itd. Impozantno se je predstavilo gradbeništvo.

Vzporedno s sejmom Bati-mat je v sosesčini potekal tudi sejem Interclima, svetovno poznani specializirani sejem ogrevalne tehnike, izolacij in kjer se prikazujejo najnovejši dosežki iz tega področja na svetu. Te razstave si sploh nisem mogel ogledati, ker bi tudi zato potreboval vsaj en dan.

Vtise o razstavi urejaš že dolgo časa po obisku. Prvi pa je bil, da glede na prikazano, ta sejem zasluži več pozornosti pri našh strokovnjakih, posebno iz Jelovice, LIP in Gradisa ter tudi Alplesa.

Rok Gašperšič

GG Bled

Plan obsega dela v letu 1982

Obseg dela v gozdovih blejskega gozdnogospodarskega območja, s katerimi gospodari delovna organizacija Gozdno gospodarstvo Bled, sloni vsako leto na obsegu del predvidenih v gozdnogospodarskih načrtih ureditvenih enot. Na osnovi teh načrtov je sestavljen srednjeročni načrt za petletno obdobje 1981 – 1985. Slednji je osnova za sestavo letnega obsega del v gozdovih območja.

Kljub dejstvu, da je izkoriščanje lesne tvarine, ki se v gozdu proizvaja, le ena od številnih koristi, ki jih nudijo gozdovi, pa je prodaja gozdnih lesnih sortimentov edini in osnovni vir prihodka gozdnogospodarske organizacije, ki gospodari z gozdovi. Letni obseg poseka zato pogojuje obseg vseh ostalih dejavnosti pri gospodarjenju z gozdovi.

Obseg del GG Bled v letu 1982 bo prikazan po sestavljenem redosledu:

- posek in izdelava gozdnih sortimentov
- obseg gojitvenih del
- obseg postranskih dejavnosti, transport in gradbena dejavnost
- obseg urejanja gozdov
- obseg projektiranja gozdnih prometnic
- obseg investicijskih vlaganj

POSEK

Obseg poseka lesa v letu 1982 je zaradi izjemne gospodarske situacije in ob upoštevanju, da je les izredna obnovljiva domača surovina, s katero je možno zadovoljiti domače potrebe ter proizvesti znatne količine finalnih proizvodov za izvoz, povečan na obseg, kateri je po petletnem planu 81 – 85 predviden v letu 1985 in znaša:

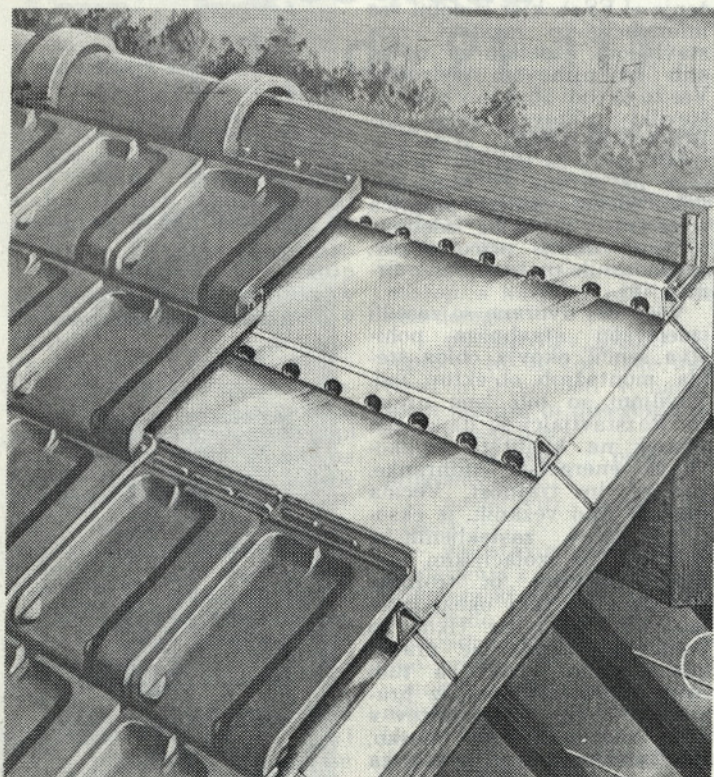
	v htto kub. m		
	Družbeni gozd	Zasebni gozd	Skupaj
IGLAVCI	96.500	78.500	175.000
LISTAVCI	10.500	23.400	33.900
SKUPAJ	107.000	101.900	208.900

Upoštevač odpadke in lastno porabo lesa v zasebnem gozdu, znaša obseg

BLAGOVNE PROIZVODNJE

	v ntto kub. m		
	Družbeni gozd	Zasebni gozd	Skupaj
IGLAVCI IN LISTAVCI			
– les za meh. predel.	61.000	43.300	104.300
– les za celulozo	10.000	12.000	22.000
– les za plošče	1.100	1.000	2.100
– tehn. les za druge namene	15.300	5.400	20.700
– drva	4.900	–	4.900
SKUPAJ	92.300	61.700	154.000

Obseg blagovne proizvodnje je za 2,6 % večji od predvidene letne dinamike po prvotnem srednjeročnem planu.

GOJENJE GOZDOV

Obseg del pri gojenju gozdov je tesno povezan z obsegom poseka lesa in je predviden v gozdno-gospodarskih načrtih enot. Značilnost obsega gojitvenih del se odraža v novi gojitveni tehniki, katera je osnovana na naravnem pomlajevanju. Obseg obnove gozda z umetnim pogozdovanjem se zmanjšuje, vse večji poudarek pa je dan negi mladja in sestojev.

Obseg obnove gozdov je predviden na 160 ha

Obseg nege gozda

Obseg varstva

1.247 ha

26.760 ur

OBSEG TEHNIČNIH VLAGANJ

Glavni poudarek tehničnih vlaganj je usmerjen na gradnjo gozdnih cest, izgradnjo mehaniziranega skladišča na Rečici ter nabavo mehanizacije in opreme

— Gradnja gozdnih cest je predvidena v planiranem obsegu 24 km — DG 12 km

— ZG 12 km

— Mehanizirano skladišče na Rečici je predvideno dograditi in bo s tem omogočena uvedba sodobne tehnologije pridobivanja lesa za celotno območje

— Od nabave mehanizacije in opreme je predvidena zamenjava pravilne mehanizacije — traktorji zgibniki, goseničarji in kolesniki, nabava žičnega izvleka URUS, gradbene mehanizacije in obnova računalniške opreme. Predvidena je preusmeritev na mehanizacijo domače proizvodnje.

TRANSPORT IN MEHANIČNA DELAVNICA

Obseg prevoza gozdnih sortimentov je pogojen z obsegom blagovne proizvodnje. Predvideno je prepeljati 148.000 kub. m lesa na povpreči razdalji 25 km.

Obseg del mehanične delavnice je usmerjen prvenstveno na popravilo lastne mehanizacije — kamionov, gozdne mehanizacije, gradbene mehanizacije, preostanek kapacitet pa je namenjen za eksterne specializirane usluge.

GOZDNO GRADBENA DEJAVNOST

Gozdno gradbena dejavnost je prvenstveno namenjena za gradnjo gozdnih komunikacij

24 km gozdnih cest

30—40 km gozdnih vlak

dalje vzdrževanje gozdnih cest in stavb ter razna manjša dela in usluge.

SEKTOR ZA UREJANJE GOZDOV

V letu 1982 so predvidena dela za urejanje gozdov v ureditveni enoti DG Notranji Boh. na površini 4.077 ha.

PROJEKTIVNA DEJAVNOST

Predvidena je izdelava projektov za 30—35 km gozdnih cest in še izdelava tras za zahtevnejše vlake.

Franc Remec

Možnosti prodaje tujim državljanom v naših trgovinah

V Uradnem listu SRS številka 43/81 sta bila objavljena odloka o oprostitvi plačila prometnega davka za nakup blaga z dinarji, ki jih občani dobijo s prodajo deviz ali nakupa tuje fizične osebe s plačilom v devizah.

Prav gotovo sedaj obstoja realna možnost, da državljani obmejnih krajev Avstrije in Italije povečajo nakupe tudi v naših poslovalnicah na Bledu, v Trzinu, v Železnikih, Murski Soboti, ipd. Zato pa bi morali vzbuditi zanimanje pri teh potencialnih kupcih. Sami pa predhodno moramo poznati tudi pogoje, pod katerimi tuji državljani lahko uvažajo blago iz tujine.

Za Avstrijo smo dobili podatke iz predstavništva Gospodarske zbornice Jugoslavije v Celovcu. Oseba, ki ima v Avstriji stalno bivališče, lahko uvozi v Avstrijo blago v skupni vrednosti 1.000.— Asch in je

oproščena plačila carinskih dajatev in davkov. V to kategorijo spadajo: surovine, gradbeni material in luksuzno blago (nakit, ...). Če vrednost blaga, ki ga prinaša s seboj, presega 1.000.— Asch do zneska 2.500.— Asch, se zaračuna pavšalna carina 25%. Potnik pa lahko zaprosi ob vstopu za preferenčno carino za jugoslovansko blago in se mu zmanjša carinska stopnja za 50%. V maloobmejnem prometu lahko lastnik maloobmejne izkaznice vsak dan enkrat prinese s seboj blago v vrednosti do 680.— Asch. Kadar zapade blago plačilo carine, mora uvoznik plačati še prometni davek (gradbeni material, pohištvo, ipd. 18%).

Prav gotovo bi usklajena akcija propagiranja takega nakupa obrodila uspehe in je to ena izmed naših nalog za leto 1982.

Rok Gašperšič

Gradis tozd LIO Škofja Loka:

V letu 1982 bomo več kot 60% proizvodnje izvozili

Gradbenim delovnim organizacijam in njihovim temeljnim organizacijam v letošnjem letu ni bilo lahko poslovati. Investicijska poraba se je v domovani precej skršila, tako da so številne gradbene delovne organizacije s težavo pridobile dovolj dela za svoje delavce in zato precej težko poslovale. Gradis, največja slovenska gradbena delovna organizacija se je pravočasno pripravila za nastop na zunanjih tržiščih, pa so zato imeli manj težav v poslovanju. V izvozna prizadevanja se je v letošnjem letu zelo aktivno vključil tudi Gradisov tozd Lesno industrijski obrat iz Škofje Loke, saj so skupaj z Jelovico opravili veliko delo na potresnem območju juga Italije v pokrajini Calabrija, saj so v šestih mesecih postavili čez 1.500 montažnih hišic s skupno površino 100.000 kvadratnih metrov.

Prav zaradi posla v Italiji in pa seveda nastopa v Iraku, kjer delajo že dalj časa so v Lesno industrijskem obratu Škofja Loka letošnje planske naloge v celoti izpolnili in jih celo presegli. Kako pa bo v letu 1982? V LIO so nam povedali, da bodo tudi v prihodnjem letu nadaljevali z letošnjim načinom dela in še dodatno okrepili svoj izvoz, saj je ob pomanjkanju dela za gradbenike v domovini tudi za lesarje manj dela.

Vsaj 60% svoje proizvodnje bodo izvozili in to večino, med 85% in 90% na konvertibilno področje ostalo pa v Sovjetsko zvezo, kjer bo LIO, seveda v sodelovanju z Jelovico gradil naselja v okviru skupnega nastopa slovenske gradbene operativne v Sovjetski zvezi.

Tudi v letu 1982 bo Gradisov Lesno industrijski obrat še razširil svoje poslovanje v Iraku, kjer že sedaj veliko delajo. Precej si v LIO obetajo od nastopa na mednarodnem sejmu montažne stanovanjske gradnje, ki bo aprila meseca prihodnje leto v Bagdadu in kjer bodo predstavili svoji dve montažni hiši. Na tem sejmu bodo izbrani izvajalci montažne stanovanjske gradnje, za katero je iraška vlada že razpisala natečaje. V LIO upajo da bodo med izvajalci tudi oni seveda v sodelovanju z Jelovico, saj bo v prihodnjem letu, tako kot tudi letos z LIO pri vseh poslih sodelovala tudi Jelovica.

Uvodoma omenjen nastop v Italiji je za sedaj zaključen vendar v LIO upajo da s tem še ni konec njihovega dela v Italiji saj se gradnja na potresnem območju še nadaljuje. Gre za drugo fazo v kateri se bodo gradili stalni stanovanjski montažni objekti (montažni predvsem zaradi izredno nenosilnega in nestabilnega terena na tem območju). V LIO upajo, na osnovi dosedanjih razgovorov, da bodo tudi oni v prihodnjem letu sodelovali pri tej gradnji, saj so si s svojim delom v prvi fazi postavljanja začasnih montažnih naselij (postavili so 30% vseh montažnih hiš v Kalabriji, ostalo pa druga zahodnoevropska gradbena podjetja) pridobili veliko zaupanje in spoštovanje.

Razen omenjenega, v LIO pravijo, da bodo svoje delovanje v prihodnjem letu razširili tudi na Nigerijo in Sovjetsko Zvezo. V Nigeriji bodo gradili montažno stanovanjsko naselje v okviru Gradisovega nastopa v tej deželi, v Sovjetski Zvezi pa naselje pri gradnji plinovoda.

V Gradisovem Lesno industrijskem obratu planirajo, da bodo skupaj z Jelovico v letu 1982 prodali v tujino in to večino na konvertibilno področje okrog 120.000 kvadratnih metrov stanovanjske površine v različnih začasnih in stalnih stanovanjskih montažnih objektih. Ta plan bodo sigurno dosegli, saj je ob pomanjkanju dela v domovini to edini izhod. Težav z lesom upajo da ne bodo imeli saj imajo v okviru Sozda GLG na-rejen srednjeročni plan s katerim je točno določeno kako in koliko lesne mase bo dobila katera članica Sozda. Ob možnem pomanjkanju lesa pa si pomagajo z uvozom iz Sovjetske zveze.

Ob vsem omenjenem pa v LIO pravijo, da nikakor ne bodo zanemarjali domačega trga, saj verjamejo da bo kriza minila in da bo takrat dosti dela tudi doma. Celotno potrebo domače gradbene operativne bodo pokrivali tudi v bodoče ne glede na angažiranost v tujini. Sedaj predstavlja delež mizarstva, ki je v največji meri zaposleno pri stanovanjski gradnji 25% celotnega prihodka. Tudi primarna predelava lesa bo ostala na sedanji ravni, saj tudi le-ta gre posredno v izvoz.

V letu 1982 bodo delavci Gradisovega Lesno industrijskega obrata iz Škofje Loke še naprej delali tudi v Srbiji in takoj ko bo investitor imel dovolj sredstev začeli v Aleksincu graditi stanovanjsko naselje v katerem bo 250 stanovanjskih hiš. Zaključeni so tudi razgovori za sodelovanje s splitskim gradbenim podjetjem Ivan Lučuč Lavčević, ki je eno od največjih na Hrvaškem. To sodelovanje bo dobilo konkretno obliko v prihodnjem letu. Gre za skupen nastop na domačem kot tudi na inozemskem tržišču.

C. Pavlin

Planiranje za leto 1982

Planiranje je vzpostavljanje razmerij med željenimi rezultati in potrebnimi vlaganji. Naloga planiranja je eliminiranje slučajnosti in negotovosti v poslovanju podjetja z zavestnim delovanjem na poslovni uspeh. S planiranjem predvidevamo – prognoziramo in usmerjamo celotno poslovanje in dogajanje od današnjega stanja v bodočnost, ker je to važnejše kot gledanje nazaj. Podatki za nazaj nam dajejo le podlago za sprejemanje odločitev v bodoče. Planiranje je torej določanje poti, katero mora podjetje prehoditi in določanje ciljev, katere želi doseči.

Doseganje plana ni naloga posameznih temveč prav vseh zaposlenih in od tega je tudi odvisna varnost delovnih mest zaposlenih. Zato je potrebno vse zaposlene pritegniti da mislijo gospodarno in se prizadevajo za doseganje planskih ciljev.

Odstopanja od plana je potrebno spremljati in pojasnjevati, obvezno pa tudi ukrepati. Kot dobri gospodarji bomo morali prilagajati smernice in ukrepe hitro in prilagodljivo, brez usodnih zamud.

Pri analiziranju izvajanja plana za prvo leto novega srednjeročnega obdobja ugotavljamo, da postavljenih ciljev ne bomo v celoti dosegli. Posebno težko bomo dosegli planirani izvoz in sicer zaradi poglobljene recesije na zapadu, ki je povzročila zmanjšanje možnosti prodaje in zniževanje cen.

Za letošnje leto je bilo značilno izredno visoko povečanje cen reprodukcijskemu materialu v prvih petih mesecih, nato umiritev cen in zmanjšanje povpraševanja tudi na domačem trgu, zaradi močnega omejevanja investicij v Jugoslaviji, kar je pričakovati tudi v naslednjem letu.

Da bi obvladali nastalo situacijo na domačem in tujem tržišču in obdržali dosežene pozicije, moramo v letu 1982 storiti vse za dvig storilnosti in izboljšanje kvalitete ter obdržati izvozno usmerjenost in stabilizacijska prizadevanja za boljše gospodarjenje.

Cilji oziroma akcije za leto 1982 so naslednje:

1. V vseh TO predvidevamo optimalne možnosti proizvodnje in prodaje, posebno z vidika doseganja dohodka, tržnih razmer, surovin in drugih znanih in predvidenih razmer.

2. Z razvojem, dopolnjevanjem in modificiranjem obstoječega proizvodnega programa, se moramo hitro prilagajati tržišču, s skrbnostjo v proizvodnji in dobro kontrolo proizvodov pa moramo zagotoviti izboljšanje kvalitete izdelkov, ker nam bo le-to omogočilo zadržati pozicijo na trgu.

3. Na tržišču moramo izkoristiti obstoječi tržni poten-

cial in obdržati pozicije, ki smo jih osvojili. Na zunanem tržišču moramo intenzivno iskati nove kupce posebno za vrata, gradbene plošče in pohištvo. Izvoz mora doseči nivo, kateri je predviden v srednjeročnem planu to je 10.800.000 dolarjev

4. Investicijska vlaganja v letu 1982 bomo usmerjali primarno v realizacijo projektov Kotlovnice in gradbenih plošč v TO »Tomaž Godec« Boh. Bistrica, rekonstrukcija proizvodnje SM podbojev in dokončanje MLS v TO Rečica, rekonstrukcija proizvodnje v TO Mojstrana, ter v ostale manjše projekte v odvisnosti od sovlaganj in udeležbe banke v primarnih programih in novih predpisov na področju investiranja.

5. Rast zaposlovanja je bila v letu 1981 negativna. V letu 1982 pa bomo obdržali najmanj sedanji obseg zaposlovanja oziroma bomo povečali zaposlitev le v tisti neposredni proizvodnji, kjer bodo to dopuščale tržne razmere in pa eventualni novi programi.

6. Večjo skrb kot doslej bomo posvetili kvantitativnemu in kvalitativnemu izkoristku osnovnih surovin, saj se zavedamo, da boljši izkoristki neposredno vplivajo na boljši rezultat.

7. Z vsemi akcijami, od povečanja proizvodnje, investicijskih vlaganj, boljšega izkoristka materiala in delovnega časa, sprememb programov in primerne rasti zaposlovanja, bomo v letu 1982 dosegli povečanje produktivnosti med 4 % in 6 %, to je toliko, kot smo predvidevali v srednjeročnem planu 1981–1985.

8. Osební dohodki se bodo gibalí v skladu s porastom produktivnosti in dohodka ter v skladu z našim samoupravnim sporazumom o delitvi čistega dohodka in razdelitvi sredstev za osebne dohodke ter družbenim dogovorom o delitvi dohodka za leto 1982.

9. Za doseganje čim večje in boljše proizvodnje bomo tehnološko uredili proizvodne linije povsod tam, kjer je to mogoče, vendar mora biti ta ureditev taka, da bo zaradi prilagajanja trgu možno proizvajati tudi manjše serije podobnih ali drugačnih izdelkov.

Le če bomo vse akcije in cilje uresničili, bomo lahko sprejeli soliden plan oziroma načrt za leto 1982, kateri bo tudi vsklajen s srednjeročnim planom 1981–1985 za leto 1982.

Peter DEBELJAK

Jelovica Škofja Loka

Novo v Jelobor Gorenja vas

Ob celoletnih naporih Jelovice za doseganje proizvodnega načrta in za čim večji izvoz (oboje je doseženo) je kar nekako potihem zrastle nova pridobitev v temeljni organizaciji Jelobor v Gorenji vasi.

Gre za izredno pomembno pridobitev te temeljne organizacije, kjer so ob delno obnovljeni proizvodnji v starih in neustreznih prostorih tudi v preteklosti dosegali skoraj najboljše proizvodne rezultate v Jelovici. Vendar potrebe po skladiščnih prostorih in novi proizvodni hali so bile velike. Zato je bila letos gradnja obojega. Končana je tako nova proizvodna dvorana v velikosti 900 kvadratnih metrov in novo skladišče 600 kvadratnih metrov. V proizvodni dvorani so namestili tudi dva nova cepilna stroja in stroj za ploskovno luženje oken. Nove pa so tudi odzračevalne naprave in filtri, kar vse naj bi prispevalo k boljšim delovnim pogojem.

Se pomembnejša pa je ta naložba, ki je stala 28 milijonov dinarjev, če povemo, da je hkrati temeljna organizacija dobila možnost izdelave stavbnega pohištva po naročilu. Torej ne samo serijsko proizvodnjo, temveč tudi zunajserijske izdelke. Morda to na prvi pogled ne izgleda prav preveč gospodarno, vendar je treba takoj povedati, da je taka proizvodnja namenjena izključno izvozu. Torej je Jelovica s tem pridobila veliko večje možnosti uspešnega nastopanja na tujih tržiščih. Ob pridobitvi pa gre povedati tudi to, da je bil za Gorenjo vas pravi mali praznik, saj je kraj še vedno slabo industrijsko razvit in vsak nov stroj in vsak nov delovni prostor prinaša kraju razvoj in napredek. Zato je razumljivo, da se je slovesnosti udeležilo izredno veliko krajanov, kar je mogoče videti tudi na fotografiji.

Ko ravno omenjamo novosti naj povemo, da bo predvidoma maja končana tudi še druga naložba Jelovice v letošnjem letu. To je izgradnja nove ža-

galnice v Predvdvoru, ki bo predvidoma stala 80 milijonov dinarjev. Nova bo žaga, urejeno bo hlodišče, kjer bo lupilni stroj in sortirni boks, zgrajen bo sodoben energetske objekt v katerem bo na začetku le trafo postaja in kompresorska postaja, kasneje pa še sodobna kotlovnica in pa vzdrževalni servis. Komunalno bodo uredili tudi tovarniško dvorišče, tako da bo vsaka nadaljna novogradnja imela že urejene osnovne stvari.

V tem trenutku, ko se počasi poslavljamo od starega leta je verjetno zanimivo izvedeti, kako bo v Jelovici prihodnje leto. Marsikaj je seveda odvisno od tokov v gospodarstvu, vendar načrtovanje je tudi sestavni del tega. In v Jelovici so mu resno pristopili. Predvsem so veliko pozornost posvetili izvozu. Ze letošnji uspehi z delom v Italiji in Iraku so pokazali, da je v tem trenutku mogoče uspešno poslovati le z delom na tujem. Zato je razumljivo, da je vse delo poslovnih organov bilo usmerjeno v zadnjih mesecih v pridobivanje novih del na tujem. Povsem zanesljivo že lahko rečemo, da je za prihodnje leto že sedaj sklenjen izvoz za 30.000 kv. m, seveda pa bo prav v teh zimskih mesecih še vse usmerjeno v pridobivanje še večjega števila izvoznih poslov.

Ob vsem povedanem pa velja dodati še, da bo tudi v prihodnjem letu v Jelovici potrebno vlagati v novogradnje in nove stroje. Izvoz narekuje sodobne izdelke, teh pa ni mogoče delati na starih strojih. Koliko bo teh naložb je sedaj še težko reči, saj se ne ve, kakšni bodo režimi uvoza. Potreb je izredno veliko, seštete pa znašajo več kot 75 milijonov dinarjev.

Usmeritev DO Alples v prihodnjem letu

Z letom 1982 bomo vstopili v drugo leto novega srednjeročnega obdobja, zato smo že v začetku meseca septembra pričeli z aktivnostmi za izdelavo novega letnega plana, ki naj bi dajal temeljnim organizacijam osnovna izhodišča za delovanje v prihodnjem letu.

Osnutek resolucije o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije v letu 1982 opredeljuje težke pogoje poslovanja in stabilizacije na vseh ravneh, kar bomo upoštevali tudi pri izdelavi letnega plana naše delovne organizacije.

Za leto 1982 smo si tako zastavili naslednje cilje:

1. Ker so izvozna prizadevanja vzpodbujena na vseh ravneh, dajemo tudi mi izvozu poseben poudarek, ker le vključevanje proizvodnje v mednarodno delitev dela ter svetovni trg zagotavlja perspektivno prihodnost DO. Že v letu 1981 naj bi izvozili za 3,6 milijonov USA \$ izdelkov, izvoz za leto 1982 pa naj bi se bistveno povečal ter znašal 6,4 milijone USA \$.

S tem, da se povečuje delež izvoza na konvertibilno področje, saj poleg ameriškega in zapadnoevropskega tržišča postaja vse bolj izvozno pomembno tržišče Bližnji vzhod, kjer je ob določenih dodelavah pohištva možno tudi plasiranje serijskega, standardnega pohištva.

2. Uvoz ne sme biti večji kot v letu 1981. Ocenjujemo, da bo znašal v strukturi celotne nabave 11 %. Težiti pa moramo za tem, da bomo čimveč reprodmaterialov nabavili na domačem trgu.

3. Zaostreni pogoji gospodarjenja bodo vplivali tudi na prodajo pohištva na domačem trgu, zato se zavedamo, da je dobra kvaliteta pohištva in urejen servis pogoj za dober plasm.

Proizvodni program na lesnem področju bo v naslednjem letu vključeval poleg obstoječih programov tudi program inženiringa, ki bo namenjen predvsem opremi dijaških in samskih domov. V naslednjem letu moramo težiti za tem, da povečamo proizvodnjo in prodajo vseh tistih izdelkov, ki se ne prodajajo na potrošniške kredite, saj le ti predstavljajo velik problem: ne le da angažirajo velik del lastnih poslovnih sredstev, nam tudi banke omejujejo velikost le teh. Na področju kovinske proizvodnje pa smo že v letu 1981 dosegli lepe uspehe. Razvili smo vertikalno žago za grobi razrez ter novi tip razkladalne naprave s kontaktnim odvzemanjem za prečno orientirane elemente. Transportne naprave so že osvojile trg, prav tako pa tudi že prvi lesnoobdelovalni stroji, v letu 1982 pa naj bi razvili nov tip nakladalne vakuumske naprave na stebri in pretočno možničarko.

Večanje obsega proizvodnje bo odvisno predvsem od dobre organizacije, boljšega izkoriščanja delovnega časa in večje storilnosti dela. V primerjavi z letom 1981 lahko pričakujemo večje težave, predvsem pri dosseganju akumulacije. Vedno višji stroški proizvodnje na eni strani in konstantne cene pohištva na drugi strani kažejo

na to, da bodo rezultati dela v naslednjem letu v večji meri odvisni od našega boljšega in racionalnejšega gospodarjenja z materiali in energijo.

Predvidevamo, da bo obseg proizvodnje v primerjavi z letom 1981 porastel za 18 %.

4. Na področju zaposlovanja smo opredelili, da se število zaposlenih ne bo povečevalo izven okvira občinskih predvidevanj s tem, da se v lesnih TOZD, število zaposlenih ne povečuje, prav tako pa ne načrtujemo novo zaposlenih na režijskih delih in nalogah.

5. Na področju investicijske dejavnosti pa v Alplesu že vrsto let načrtujemo rekonstrukcijo TOZD Fensko in garniturno pohištvo. Kljub sklepom o zelo selektivnem izboru izvajanja investicij, omejena investicija izpolnjuje vrsto ostrih pogojev, saj te-

melji proizvodni program na uporabi domače surovine, to je bukovine in ostalih listavcev, izvozno usmerjenem programu, število zaposlenih pa se ne povečuje. Plani investicij ostalih TOZD predvidevajo le najnujnejše dopolnitve strojne opreme ter ureditve nekaterih skladišč. Skupna vrednost planiranih investicij znaša 294.000.000,– din.

Kot v preteklih letih se bomo tudi v prihodnjem letu zavzemali za reševanje stanovanjskih vprašanj tako, da bomo omogočili našim delavcem nakup lastnih stanovanj v predvidenih dograjenih stolpnih ter zainteresirali čim večje število delavcev za gradnjo individualnih hiš na zazidalnem kompleksu Dašnjica, ob tem pa povečali tudi število kadrovskih stanovanj v DO.

Cilka PRIMOŽIČ

Varstvo pri delu in stroški nezgod v ZLIT-u

»Naši delovni ljudje pravilno ocenjujejo aktivnost in revolucionarnost Zveze komunistov predvsem pa skrb za človeka, na podlagi reševanja na oko tako majhnih, a v resnici se od teh tako majhnih problemov sestoji življenje. Zato moramo tem problemom posvetiti več pozornosti. Mislim, da lahko tako rešujemo skrb o človeku, posamezniku in stalno razširjamo skrb tako, da nam človek postane v vsakem pogledu prvi in najvažnejši.« Naj s temi mislimi nadaljujem, ki jih je izrekel tovariš Tito, kajti eden od teh na oko tako majhnih problemov, je tudi problematika varstva pri delu.

Varstvo pri delu lahko zajema ožjo ali širšo problematiko v okviru celotne družbe ali v okviru tovarne.

Razveseljiv podatek je, da je pogostost nesreč pri delu v padanju. Zaskrbljujoče je, da smrtnost narašča, zato pa bi se morali zavzeti z vsemi silami pri preprečevanju smrtnih primerov.

Problematika varstva pri delu ni problematika samo posameznika ali službe varstva pri delu, temveč vseh nas in sindikata, ki je ena od najštevilnejših organizacij. Tudi ostale družbeno politične organizacije bi se morale vključevati v reševanje varstva pri delu.

Podatki za nezgode v naši delovni organizaciji za leto 1980 so naslednje:

– število zaposlenih 300
– število nezgod 32
– izgubljenih dni 396
– resnost 12

Poskušal bom izračunati stroške, ki so pri tem nastali: Izgube zaradi prenehanja dela (povprečna ura 365,94) Izguba dni 396 to je 3168 ur 1.159.297,–

Stroški zdravljenja, vseh vrst nadomestil, izgub in odškodnin 1.003.395 din

Skupaj torej 2.102.692 din

Če bi se zamislili ob vseh teh številkah bi lahko dejali, da bi morali imeti delavci v združenem delu večji vpliv na sredstva, ki jih ustvarjajo in razporejajo za namene varstva pri delu.

V sedanjem obdobju stabilizacije ne smemo in ne moremo mimo naložb, ki so prvotnega namena za varstvo pri delu. Sedmo posvetovanje varstva pri delu v Novi Gorici 29. in 30. 10. 1981 je slonelo na načelu, da se na področju varstva pri delu ne sme in ne more

prikrajševati delovnega človeka. Velikokrat mislimo samo na tovarne, na stroje in da bi ti stroji čim prej dajali nove proizvode, toda ne misli se dovolj na ljudi, ki bodo s temi stroji delali – na njihovo življenje, na njihovo družino, kajti delavec mora v tovarni čutiti kaj je to socializem in kakšna skrb mu je nudena.

Naj zaključim z mislijo, da je naloga varstva pri delu v prvi vrsti in ostalih strokovnih služb, da se nereseni problemi čim prej normalizirajo, da bodo delavci imeli vse, kar jim je potrebno za njihovo življenje – da bi lahko delali zdravo.

Albin NOVŠAK

Rezultati gospodarjenja v SOZD »GLG« v obdobju I.–IX. v primerjavi z drugimi

1. Skupni rezultati članic SOZD »GLG« po glavnih ekonomskih elementih gospodarjenja, kažejo glede rasti v primerjavi z gospodarstvom Gorenjske in celotnega gospodarstva SRS naslednje indekse (I.–IX. 1980 100):

	SOZD »GLG«	Gospodarstvo Gorenjske	Gospodarstvo SRS
Celotni prihodek	171	142	140
Porabljena sredstva	181	144	143
Dohodek	148	136	134
Osební dohodki	134	132	131
Poslovni sklad	224	164	154
Prihodki na tujem trgu	327	163	150
Število zaposlenih	100,8	100,1	100,0

Kazalci uspešnosti gospodarjenja:

1. Dohodek na delavca I.–IX. 1981 (v din)	415.906	312.965	300.862
2. Akumulacija na delavca I.–IX. 1981 (v din)	120.658	70.200	64.683
3. Akumulacija v dohodku I.–IX. 1981 (v %)	29,1	22,5	21,5
4. Prihodki na tujem v primerjavi z družbenim proizvodom I.–IX. 1981 (v %)	45,7	33,2	–
5. Povprečni mesečni neto osebni dohodek na delavca I.–IX. 1981 (v din)	11.403	10.665	10.489

Nadaljevanje na 12. strani

(Nadaljevanje z 11. strani)

Iz gornjih indeksov rasti je razvidno, da so članice SOZD »GLG« dosegle dinamičnejšo rast tako v primerjavi z gospodarstvom Gorenjske kot tudi z gospodarstvom SRS. Neposredna primerjava glede na različno sestavo dejavnosti primerjanih gospodarstev sicer ni možna, vendar kljub temu ocenjujemo, da so članice SOZD v obravnavanem obdobju dosegle nekaj kvalitativnih rezultatov, ki se ne kažejo samo v nadpovprečnem porastu fizičnega obsega proizvodnje, temveč tudi v ugodnih proporcijah delitve kot tudi v močno preusmerjeni prodaji na tuje tržišče, ki je skoraj v celoti konvertibilno. Nadpovprečna rast v SOZD »GLG« se kaže tudi pri doseženih kazalcih uspešnosti gospodarjenja.

2. Posebno zanimiva je tudi primerjava rezultatov gospodarjenja lesne industrije SOZD »GLG« z rezultati celotne lesne industrije SRS in še posebej celotne industrije Gorenjske (indeks I. – IX. 1980 = 100):

	Lesna industrija SOZD »GLG«	Lesna industrija SRS	Industrija Gorenjske
Celotni prihodek	174	140	143
Porabljen sredstva	184	147	146
Dohodek	146	126	140
Osebnih dohodki	133	137	134
Sredstva za reprodukcijo	194	160	150
Prihodki na tujem trgu	377	154	—

Zoltan Smodiš

Globalni rezultati poslovanja članic »GLG« v obdobju januar – september 1981 v primerjavi z enakim obdobjem leta 1980

(v 000 din)											
	Število zap. po vsaki. urah	Celotni prihodek	Porabljen sredstev	Porabljen sredstev	Dohodek	Čisti dohodek	Bruto dohodek	Akumulacija	Bruto sredstev za re-produkcijo		
1. Alpines	1980 894	708.349	297.322	479.141	229.207	154.906	99.369	44.308	61.956		
1981 703	850.343	404.847	269.784	173.454	114.475	47.913	73.953	119			
ind. 101,1	120	156	121	118	112	115	108	119			
2. LEO Gradis	1980 201	328.081	126.140	234.716	94.265	60.582	27.720	32.995	36.721		
1981 508	543.891	180.628	362.862	161.089	117.629	46.675	77.950	83.545			
ind. 109,6	163	143	171	154	154	155	155	155			
3. Jelovica	1980 1246	1.792.981	471.984	1.132.782	471.984	1.132.782	471.984	1.132.782	471.984		
1981 1245	1.792.981	471.984	1.132.782	471.984	1.132.782	471.984	1.132.782	471.984	1.132.782		
ind. 99,8	229	192	241	174	174	174	174	174	174		
4. LIP	1980 1030	911.270	358.764	615.567	295.701	104.939	114.171	63.978	89.043		
1981 1009	1.277.356	555.281	372.609	404.727	266.636	153.916	114.678	141.254			
ind. 98,9	140	155	142	137	144	135	165	159			
5. ZLIT	1980 293	207.495	105.194	129.595	73.007	46.599	26.922	15.824	18.608		
1981 290	213.255	191.784	210.081	105.174	63.953	35.928	24.193	28.403			
ind. 100,0	154	182	162	142	156	156	156	156			
lesna in-	1980 3749	3.545.076	1.359.404	2.591.795	953.260	627.730	390.040	202.192	259.044		
dustrija	1981 3765	6.167.787	2.240.162	4.777.440	1.390.337	948.187	517.282	423.413	502.837		
ind. 100,6	174	165	164	146	151	153	206	194			

Primerjalni kazalci uspešnosti gospodarjenja v obdobju januar – september 1981 pri članicah SOZD »GLG«

x/ kazalci na delavca v din											
	Dohodek na delavca	Čisti dohodek na delavca	Akumulacija na delavca	Bruto dohodek na delavca	Obratov. povpreč. na delavca	Dohodek na delavca	Akumulacija na delavca	Bruto dohodek na delavca	Obratov. povpreč. na delavca	Dohodek na delavca	Akumulacija na delavca
1. Alpines	1980 256.304	173.273	49.562	111.121	8.948	26,6	5,1	19,2			
1981 256.304	173.273	49.562	111.121	8.948	26,6	5,1	19,2				
ind. 117	111	107	114	113	113	113	113	113			
2. LEO Gradis	1980 335.463	215.594	117.420	98.648	8.931	34,8	3,8	35,0			
1981 523.016	361.912	251.016	150.893	12.807	36,6	18,6	48,7				
ind. 156	177	146	137	137	137	137	137	137			
3. Jelovica	1980 302.827	185.621	111.691	97.799	7.916	36,6	5,5	15,2			
1981 322.701	262.229	127.743	131.565	10.725	42,6	15,6	39,5				
ind. 174	140	140	140	140	140	140	140	140			
4. LIP Bled	1980 289.905	181.213	68.214	111.932	8.981	44,1	10,4	25,5			
1981 401.113	264.258	112.655	132.316	11.241	42,5	12,0	28,5				
ind. 146	136	136	136	136	136	136	136	136			
5. ZLIT Trbiš	1980 240.010	157.561	53.101	90.742	7.564	35,4	7,6	21,4			
1981 346.221	214.607	61.178	120.564	10.004	34,9	8,2	33,4				
ind. 140	136	136	136	136	136	136	136	136			
lesna in-	1980 254.956	168.181	54.076	104.717	8.502	34,8	7,4	21,2			
dustrija	1981 369.476	251.966	112.500	137.465	10.928	36,2	11,1	30,5			
ind. 145	140	140	140	140	140	140	140	140			

Kazalci uspešnosti gospodarjenja I. – IX. 1981:

1. Dohodek na delavca (v din)	369.476	299.283	322.983
2. Celotni prihodek v primerjavi s porabljenimi sredstvi (v %)	129,1	141,0	141,0
3. Delež akumulacije v dohodku (v %)	30,5	23,0	23,4
4. Stopnja reprodukcijske sposobnosti (v %)	13,5	9,6	10,6
5. Prihodki na tujem trgu v primerjavi z družbenim proizvodom (v %)	64,4	57,1	—
6. Čisti OD na delavca (v din)	10.928	9.433	10.569

Za lesno industrijo SOZD »GLG« je posebej pomembna primerjava s celotno lesno industrijo SRS, čeprav so med njima razlike v strukturi dejavnosti z neenakimi pogoji gospodarjenja. Dinamičnejša rast poslovnih rezultatov lesne industrije SOZD »GLG«, ki je močno izboljšala rezultate v III. tromesečju tega leta se kaže tudi v doseženih in zgoraj prikazanih kazalcih uspešnosti gospodarjenja. Po teh kazalcih je lesna industrija nad povprečjem obeh primerjanih dejavnosti.

Kazalci uspešnosti poslovanja proizvodnih TOZD lesne industrije v SOZD »GLG« v obdobju januar – september 1981

	Število zap. po vsaki. urah	Dohodek na delavca v din	Vredni red po dohodku v l. 81	Akumulacija na delavca v din	Vredni red po dohodku v l. 81	Fovprečni mes. sred. na delavca v din	Vredni red po dohodku v l. 81
SOZD »GLG«	47	369.476	1	109.520	1	10.928	1
Gradis	201	328.081	2	117.628	2	11.762	2
LIT	302	302.827	3	111.691	3	11.169	3
Jelovica	1246	1.792.981	4	1.132.782	4	11.327	4
LIP	1030	911.270	5	615.567	5	63.978	5
ZLIT	293	207.495	6	105.194	6	73.007	6
lesna in-	3749	3.545.076	7	2.591.795	7	953.260	7
dustrija	3765	6.167.787	8	2.240.162	8	1.390.337	8
ind. 100,6	174	165	164	146	151	153	206

Kazalci uspešnosti poslovanja gozdarskih TOZD in TOK v obdobju januar – september 1981 v SOZD »GLG«

	Število zap. po vsaki. urah	Dohodek na delavca v din	Vredni red po dohodku v l. 81	Akumulacija na delavca v din	Vredni red po dohodku v l. 81	Fovprečni mes. sred. na delavca v din	Vredni red po dohodku v l. 81
GO Bled-TOK Bohinj	87	85.564.948	1	156.448	1	8.616	1
GO Bled-TOK Pokljuka	99	92.420.897	2	86.124	2	9.393	2
GO Kranj-TOK Škofja Loka	46	42.473.261	3	63.717	3	9.179	3
GO Kranj-TOK Preddvor	32	31.488.725	4	16.156	4	9.722	4
GO Kranj-TOK Trbiš	15	12.359.693	5	10.615	5	9.714	5
GO Bled-TOK Bled	56	60.380.382	6	17.857	6	9.835	6
GO Kranj-TOK Preddvor	81	80.320.593	7	52.407	7	8.734	7
GO Bled-TOK Jesenice	61	57.264.672	8	44.767	8	8.712	8
GO Kranj-TOK Trbiš	91	85.300.615	9	67.077	9	8.621	9
GO Kranj-TOK Škofja Loka	71	71.282.558	10	50.972	10	8.795	10
GO Bled-TOK Avtovozvoznost	55	58.218.709	11	21.073	11	8.612	11
GO Kranj-TOK GGM	112	110.235.411	12	29.321	12	8.974	12
GO Bled-TOK Gozdne gradbeniš.	67	75.321.418	13	117.896	13	8.776	13

Kazalci uspešnosti poslovanja trgovinskih in gostinskih TO v obdobju januar – september 1981 v SOZD »GLG«

	Število zaposlenih po vsaki. urah	Dohodek na delavca v din	Vredni red po dohodku v l. 81	Akumulacija na delavca v din	Vredni red po dohodku v l. 81	Fovprečni mes. sred. na delavca v din	Vredni red po dohodku v l. 81
LIP-TO Trgovina	24	23.536.705	1	109.573	1	10.928	1
Lipica-TO Promet blaga	134	141.527.850	2	174.560	2	10.100	2
Jelovica-TO Maloprodaja	106	111.256.208	3	112.208	3	8.035	3
Lipica-TO Trgovina	77	66.404.091	4	116.458	4	13.098	4
Lipica-TO Gostinstvo	15	13.266.000	5	64.000	5	9.185	5

Glasilo ureja uredniški odbor odgovornih urednikov internih glasil članic GLG: Jože Skumavec, Zoran Rautner, Stane Bokal, Ivan Robič, Anica Greblo, Franc Kumer, Jože Lejko. Glavni in odgovorni urednik glasila GLG je Slavko Erzar. Tisk: TK Gorenjski tisk Kranj. Glasilo izhaja v nakladi 5.400 izvodov.

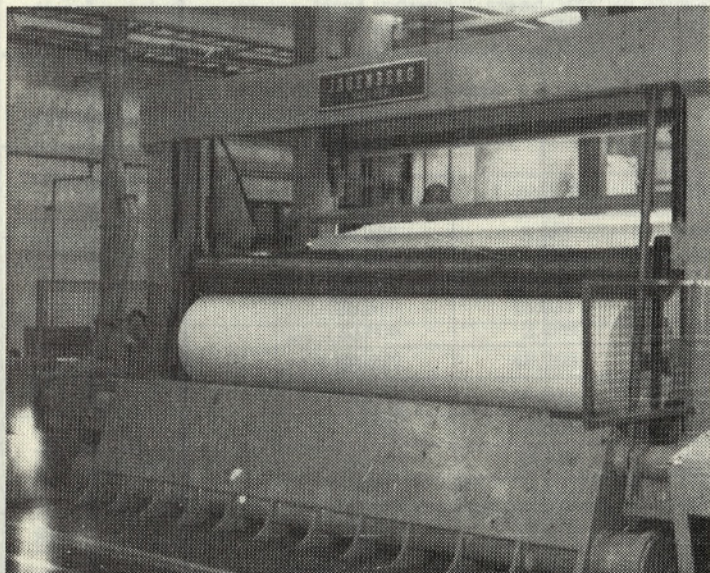
Konstituiranje DS SOZD

Bled, 16. 12. 1981

Na Bledu se je v sredo konstituiral DS SOZD in za predsednika izmed članov ponovno izvolil tov. Franca Kopača iz ZLIT in za namestnika Francko Ovsenik iz GG Kranj.

Delavski svet je sprejel **naloge in usmeritve**, objavljene v tej številki za svoj okvirni program. Že na prvi seji je izpostavil odgovornost poslovnih delavcev in služb zaradi neusklajenosti predlogov rešitev za uvedbo dohodkovnih odnosov znotraj SOZD.

Skladno z omenjenim programom bo na vsaki seji obravnaval izvajanje nalog.

Papir – zaključek repro verige v »GLG« (na sliki papirni stroj)

Plan za leto 1982 – TOZD Medvode

Čeprav smo še na začetku plana za leto 1982, saj nimamo še osnovnih podatkov, razen količinske proizvodnje in prodaje (vrednostno), pa lahko na podlagi letošnjega leta zaključimo, da bo situacija pri povečanem planiranem izvozu izredno težka. Če upoštevamo normalno proizvodnjo (brez večjih zastojev zaradi pomanjkanja surovin ali havarij), ni mogoče količinske proizvodnje povečati nad letom 1981, ki je bila za celulozo 18.500 ton, pinotan 3.550 ton in proizvodnjo papirja 26.000 ton, vendar s papirji z nižjo gramaturo.

Po srednjeročnem planu je že predviden začetek rekonstrukcije obrata celuloze. V tem primeru pa bi proizvodnja celuloze bila približno 1.500 ton nižja, zaradi predvidenega enomesečnega zastoja zaradi rekonstrukcije. Kompletne predvidene investicije so bile pozitivno ocenjene s strani Poslovnega združenja papirne industrije. Program smo predložili tudi republiški komisiji za oceno investicij v nadaljnjo obravnavo. V slučaju, da ne bo pozitivnega mnenja republiške komisije za celotno investicijo (rekonstrukcija celuloze, papirni stroj II., rekonstrukcija AC obrata I. in izgradnja obrata AC II.), pa bo nujno nadaljevati delo na rekonstrukciji obrata celuloze.

Poleg vseh fizičnih kazalcev proizvodnje, moramo izdelati plan zaposlenih in nadurnega dela, ki pa so v I. fazi

bili samo želje posameznih vodij proizvodenj. Te želje niso dopuščene po resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana SRS niti o družbenem dogovoru, zato je bil sklican ponovno usklajevalni sestanek, na katerem se je število nadur in zaposlenih uskladilo z dejanskimi potrebami.

Cilj TOZD Medvode v letu 1982 je v prvi vrsti izvoz, ki nam bo omogočal uvoz surovin in prepotrebnih rezervnih delov za doseganje načrtovane proizvodnje.

Breda Pleterski

Na tekmah se dobimo februarja in maja

Že nekaj let zaporedoma znotraj SOZD organiziramo ekipna in posamična prvenstva pozimi v smučarskih disciplinah, poleti pa v drugih tekmovalnih športih. Ugotavljamo, da je privržencev teh tekmovalij iz leta v leto več in da so torej sozdova tekmovalja v kratkem času postala že tradicionalna. Začetnih organizacijskih napak ni več, pa tudi organizatorje ne skrbi več, kako bodo posamezno tekmovalje izpeljali.

V prihodnjem letu sta že dogovorjeni dve večji prireditvi in sicer 13. februarja prvenstvo SOZD v veleslalomu in smučarskih tekih, ki bo v organizaciji GG Kranj na Jezerskem ter 22. maja tkzv. »Letne igre« SOZD, ki bodo v organizaciji Alplesa v Škofji Loki. Pri organizaciji teh prvenstev se vedno pojavlja vprašanje smisla prireditev, pa tudi stroškov, ki v zvezi s tem nastajajo. Na te dileme je razmeroma enostavno odgovoriti, če vemo, da je produktivnost dela v veliki meri odvisna od človekove fizične vzdržljivosti in psihične pripravljenosti za delo, seveda da o drugih aspektih, predvsem zdravja sploh ne govorimo.

Letos so se pojavila vprašanja, zakaj poleg športnih tekmovalij v SOZD ne organiziramo tudi delovnih tekmovalij, kot npr. tekmovalja gozdnih delavcev, mizarjev, žagarjev in drugih tipičnih proizvodnih poklicev v naši dejavnosti. Menim, da je ta pripomba upravičena. Že lani so marljivi organizatorji iz Aera – tovarne celuloze priredili na snegu »holcarsko« tekmovalje, ki je popestrilo prireditev pa tudi jelovčani so koncem maja to ponovili. Tekmovalnega duha je med nami torej dovolj, zato bi bilo primerno, da ob poletnih igrah SOZD organiziramo tudi prava proizvodna tekmovalja gozdnih delavcev, mizarjev, žagarjev in drugih ter da se delavci proizvodnih TOZD pomerijo med seboj v obvladovanju prvin in veščin svojega vsakdanjega dela.

Za športna tekmovalja smo že dogovorjeni za proizvodna pa pozivam sindikat, da sprejme pobudo in organizira tudi ta tekmovalja.

Torej na tekmah v februarju in maju se dobimo in tudi na ta način utrdimo medsebojne vezi znotraj SOZD. Tudi to lahko veliko pomeni.

S. Erzar

Šah tudi v ZLIT-u

Na pobudo šahistov v ZLIT Tržič in s podporo sindikata, tako moralno kot finančno, se je v letošnjem letu osnovala šahovska sekcija.

Kupili so se trije šahi in šahovske ure in s tem se je pričelo igranje šaha.

Organizacijo turnirja ZLIT Tržič in izvedbo finala je vodil Kozjek Anton. Izkazalo se je, da je v delovni organizaciji kar lepo število dobrih šahistov. Finale je bilo organizirano v počastitev dneva republike, po zanimivem in ostrem boju so prva tri mesta zasedli:

1. Meglič Miha
2. Kozjek Anton
3. Švajger Anton

Za slednje so se podelila priznanja in medalje. Aktivnost šahovske sekcije se kaže tudi v tem, da smo se udeležili tekmovalja v Iskri dne 22. 11. 81 in v tretji skupini osvojili deseto mesto.

Šahisti s tem niso izčrpali svoje vneme da igrajo. Že sedaj se pripravljajo, da bodo uspešno zastopali ZLIT Tržič na spomladanskih letnih igrah SOZD »GLG«.

Albin NOVŠAK

Razpis nagrad:

- Pravilne rešitve križanke pošljite na naslov: »GLG« Bled, Mladinska 3, z oznako »križanka«, najkasneje do 15. januarja 1982.

Ime, priimek, naslov

GLG

				DVOJNIK, KI NADOME- ŠČA FILMSKEGA IGRALCA V NEVARNIH PRIZORIH		VOTLINA S SLIKAMI V ŠPANSKIH PIRENEJH		SVATBA		PREBIVAL- KA TAHITIJA		DOBA, VEK		AMER- IGRALKA TURNER	
				GRASČIN- SKI OSKRBNIK											
				ŠPANSKI KONKVIS- KADOR KUBE											
				SOVJETSKI RUDAR, LDARNIK											
				KATARINA								STARORIM. POZDRAV			
				POSEKA								AMPER			
NARODNA OBRAMBA				OTOKI V INDIJSKEM OCEANU JZ OD CEJLONA		POSLAN- STVO ŽENA		AVSTRIJA		SAMOT- NOST RIMSKA 55				OMER MASLIČ ZEVSOVA LJUBICA	
ADAM BOHORČ				BILKA										ILLINOIS, TUDI PRI- TOK RENA	
PROT						VČERAJSNI DAN								DEL VOZA	
						VZH. KON- TINENT								TORBA ZA AKTE	
IZBRANA DRUŽBA						PERZIJKA								STAREJŠI, STOLETJE	
						ZNIŽANA NOTA E									
NEZDRA- VO STANJE								SILA, POTREBA, STISKA		TIBETAN. GOVEDO NAŠA ARMADA				TUKAJ PRIPOVED- NA PESEM	
STAROSLO- VANSKA PIJAČA				DELO RISARJA								MATEVŽ			
				PLANTAŽE											
VELEUM						OTOK V HEBRIDH OB OBALI ŠKOTSKE		ULICA GORA NA KRETI		KRAJ V MAKEDONIJI SZ OD KUMANOVA VZPETINA NAD ŠIBENIKOM					
IZBOLJŠA- NJE RAZ- MER, ZDRA- VITEV										TELEVI- ZIJA VRSTA PLAZILCEV				MLAJŠI OTOK V JADRANU	
GORA... RIGAIS SV OD BOLZANA						VZVIŠENA PESEM REKA IN DEP V FRANCIJI				DVOŽIVKE MAŠA ZA KITANJE					
TONA		DELO CHATEAU- BRIANDA ORATEV						PREGLE- DEN SEZNAM POST SCRIPTUM							
VESELOIG- RA, VAUDE VILLE								HRANA, KRMA ITALIJA						AMERIŠKI ZLATNIK, EAGLE	
MIT. VE- LIKAN IN LOVEC						ANTIČNO IME ZA DONAVO								MITOLOŠKO BITJE, BOŽANSTVO	